Telefonas: LACKAWANNA 5529.

„Tėvynė" Savaitinis Laikraštis
Leidžiama kas Pėtnyčia
Susivienijimo Lietuvių Amerikoje
PRENUMERATA METAMS:
Suvienytose Valstijose $1.50
Kitose Viešpatystėse $2.00
„TĖVYNĖ"
307 W. 30-th Str., New York, N. Y.

TĖVYNĖ

SUSIVIENIJIMO LIETUVIŲ AMERIKOJE ORGANAS

The Lithuanian Weekly „Tėvynė"
Published Every Friday
By the Lithuanian Alliance of America
P. Jurgeliutė, Sec'y & Business Mgr.
YEARLY SUBSCRIPTION RATES:
In the United States $1.50
To Foreign Countries $2.00
"TĖVYNĖ"
307 W. 30-th Str., New York, N. Y.

MINNESOTA HISTORICAL SOCIETY

No. 3 Acceptance for Mailing at Special Rate of Postage provided for in Section 1103, Act of October 3, 1917, Autorized on June 27, 1918 Yew York, N. Y., Sausio (January) 16, 1925. Entered as Second Class Matter November 28, 1910, at the Post Office at New York, under the Act of March 3, 1875 Vol. XVI

Valst. Sekret. Hughes Atsistatydino

Daug Žmonių Sušalo Sibire

Lenkai Grumoja Užgrobti Danzigą

ŽYMIOS PERMAINOS COOLIDGE KABINETE.

Vašingtono žinios iš sausio 10 d. skelbia, kad Valstijos Sekretorius Charles Evans Hughes atsistatydino ir nustos eiti savo pareigas nuo kovo 4 d. Prezidentas Coolidge p. Hughes rezignaciją priėmė ir nauju Valstijos Sekretorium paskyrė Frank B. Kellogg, kuris dabar yra Jung. Valstijų ambasadorium Anglijoje.

Taipgi atsistatyninus Jung. Valst. Aukščiausiojo Teismo vienam teisėjui — Joseph McKenna, prezidentas Coolidge nominavo nauju teisėju dabartinį Generalį Prokurorą H. F. Stone, o jo vieton nominavo Charles B. Warren iš Michigan valstijos, buvusį Jung. Valst ambasadorių Meksikoj ir Japonijoj. Teisėjas McKenna atsistatydino delei savo amžiaus, nes jis yra viršaus 80 metų senumo.

DAUG ŽMONIŲ SUŠALO SIBIRE.

Pranešama iš Tifliso, kad šiemet viešpatauja dideli šalčiai Sibire, kokių nebuvo per pastarąjį šimtmetį. Tikrinama, kad sušalo viršaus 100 žmonių ir tukstančiai gyvulių. Neretai randama sušalusius piemenis kartu su visu buriu avių ir kitų gyvulių. Pranašaujama, kad tokis šaltis sunaikins žieminius pasėlius ir todel gali buti visam Sibire badmetis sekamais metais.

LENKAI GRUMOJA UŽGROBIMU DANZIGO.

Kilus nesusipratimams pašto reikalais tarpe Lenkijos valdžios ir Laisvo Danzigo Miesto valdžios, lenkų spauda, neišskiriant net ir valdžios organų, grumoja Danzigo užgrobimu. Kadangi visas pasaulis gerai žino Varšavos militaristų panašias avantiuras, kas yra jų priprastais žygiais, todel ir Danzigo valdžia tais grumojimais susirupino ir atsišaukė į Tautų Sąjungą, reikalaudama protekcijos prieš Varšavos avantiuristus.

KĖSINOSI NUŽUDYTI ZINOVJEVĄ.

Berlyno žinios skelbia, kad esą gauta pranešimai iš Maskvos, kad pasirodžius viešai Leningrade Trečiojo Internacionalo prezidentui Zinovjevui į jį šovė tulas užpuolikas. Zinovjevas nesužeistas ir jo užpuolikas suareštuotas. Taipgi Rygos žinios skelbia, kad buk atėję laikraščiai iš Maskvos pilni aprašymų apie valstiečių sukilimus Kijevo ir Charkovo gubernijose, kur netik išžudyti sovietų valdininkai, bet net sudeginti ir valdžios namai.

VOKIETIJOS VALDŽIOS KRIZIS TĘSIASI,

Vokietijos reichstago prezidentu išrinktas socialdemokratas Paul Loebe, vienok iki sausio 13 d. dar nepavyko sudaryti naujo ministerių kabineto. Dabar kabineto sudarymu rupinasi Dr. Hans Luther, kurį remia dešiniosios partijos ir sakoma, kad jam gerai vyksta sudaryme naujo kabineto. Jo galutinas pasisekimas priklausis nuo klerikalų partijos nusistatymo.

GUBERNATORIUS KALTINAMAS KYŠIŲ ĖMIME.

Kansas valstijos gubernatorius J. M. Davis ir jo sunus Russell kaltinami kyšių ėmime, kuomet gubernatorius dovanojo bausmę banko išsprogdintojui Pollman. Sakoma, gubernatoriaus sunus prisipažinęs, kad jis paėmęs nuo Pollman $1,250 už paliuosavimą iš kalėjimo, vienok gubernatorius tikrina, kad jis nieko nežinojo apie savo sunaus tokius žygius ir nuteistąjį Pollman paliuosavęs be jokio papirkimo. Kadangi p. Davis pasitraukė iš urėdo sausio 12 d., nes pereituose rinkimuose yra išrinktas kitas gubernatorius, tad jisai tuojaus suareštuotas kartu su sunumi ir bus vedami tyrinėjimai.

ŽEMĖS DREBĖJIMAI.

Sausio 7 d. buvo jaučiamas žymus žemės drebėjimas rytinėje dalyje Massachusetts valstijos ir New Himshire valstijoj. Žemės drebėjimas buvo toks žymus, kad namai judėjo ir daugelis žmonių išgąsdinta, vienok apie nuostolius nepranešama.

Sausio 9 d. buvo jaučiamas smarkus žemės drebėjimas didelėje dalyje ir įvairiose vietose Japonijoje. Nuostoliai esą nedideli.

Sausio 10 d. buvo jaučiamas žymus žemės drebėjimas Los Angeles, Cal., ir kituose aplinkiniuose miestuose. Apie nuostolius nieko nepraneša.

ĮVAIRIOS ŽINUTĖS.

— Jugoslavijoj masiniai areštai valdžios opozicijos politikierių eina posenovei. Areštuojama tukstančiais kasdien.

— Nauju Rusijos karo komisaru paskirtas Dzeržinskis, vietoje buvusio Leono Trockio. Vienok žinios skelbia, kad sovietų valdžios viršunės dedančios pastangų susitaikyti su Trockiu.

— Sulig Chicagos sveikatos komisionieriaus tikrinimo, per 11 mėnesių 1924 m. Chicagoje nuo nuodingos degtinės mirė 390 žmonių.

— Pasimirusis Gompersas paliko nuosavybės vertės 30,000 dol. ir savo palikime žmonai paskyrė tik mažiausiai sulig įstatymų galimą dalį. Dabar prasidėjo kova tarpe velionio Gomperso žmonos ir jo giminių delei minėto turto.

— Kanados statistikos skelbia, kad pereitais metais importuota iš Kanados į Jungtines Valstijas 3,377,298 galionai degtinės.

— Paryžiaus žinios skelbia, kad su pradžia šių metų Prancijoj žymiai pakilsianti duonos kaina.

— Pranešama iš Leningrado, kad Dr. Moletkov suradęs naują pasekmingą budą gydymui vėžio ligos, izuoliuojant tuos nervus, kurie kontroliuoja apimtas kuno dalis.

— Prancijos teismas pašaukė ispanų rašytoją Blasco Ibanez pasiaiškinti delei jo varomo vajaus karaliaus Alfonso nuvertimui.

— Pereitais metais beveik dubeltavai padidėję kriminaliai nusikaltimai Chicagos mieste. Tik per vieną gruodžio mėnesį įvykę net 29 žmogžudystės.

— Pereitais metais New Yorko valstijos 147 bankuose taupymo depozitai padidėję net 206 mil. dolerių.

— New Jersey valstijoj jurių pakraščiais pereitais metais sukonfiskuota nuo „butlegerių" 12,692 „keisai" degtinės.

— Jung. Valst. Teisingumo Departamentas pereitais metais išsprendė 80,000 bylų, kurių 46,000 yra kriminalių prohibicijos bylų.

Iš Lietuvos Laikraščių

VILNIJOS TAUTINIŲ MAŽUMŲ REIKALAVIMAI.

Lenkijos vice-premierui Tugutui Vilnijos tautinių mažumų įteiktas sekantis memorialas: lietuviai reikalauja priimti lietuvius — abiturientus į universitetą, leisti atidaryti naujų lietuvių vidurinių ir žemesniųjų mokyklų ir subsiduoti lietuvių tautiniai-kulturines organizacijas; gudai reikalavo atnaujinti uždarytas gudų vidurines mokyklas ir atidaryti naujas pradines mokyklas; žydai — žydų draugovių autonomijos ir pašalpos kulturinėms organizacijoms.

KOMUNISTŲ VEIKIMAS.

Vilnijoj padidėjo komunistinė agitacija. Pasak lenkų laikraščių, Vakarų Gudijos komunistų partija ir komunistų jaunuomenės sąjunga iškabinėjo Gardine ir Vilniuj, pilies kalne, raudonas vėliavas ir priimėtė komunistinių atsišaukimų.

LIETUVOS TRANZITAS.

Spalių mėn. tranzitu per Lietuvą pervežta 3,201 tonų prekių. Per pirmus š. m. 10 mėn. perveržtų prekių kiekis siekia 17,958 tonų.

KONTRABANDA.

Spalių mėn. Lietuvos muitinėse konfiskuota 10,736 lt. sumai kontrabandos. Daugiausia konfiskuotų prekių tenka Joniškio ir Klaipėdos muitinėms.

NETVIRTINA MOKYTOJŲ.

Kuratorija be nurodymo priežasčių nepatvirtino 10 Vilniaus lietuvių mokytojų. Beveik visi jie buvo patvirtinti šių metų pavasarį. Spėjama, kad daug kur yra tai vietos policijos skundikų kerštas.

KAUNO BIUDŽETAS.

Miesto valdyba yra paruošusi 1925 metų biudžeto projektą. Biudžetas suvestas be deficito 4,747.526 lt. sumai.

BEDARBIAI.

Gruodžio 17 d. Kaune buvo įregistruota 1,126 bedarbiai.

PREKYBA SU UŽSIENIU.

Lapkričio mėn. Lietuvos užsienio prekybos apyvarta pasiekė 45,513.200 lt., iš jų išvežimui tenka 27,800.500 lt., o įvežimui 17,712.700 lt. Tuo budu išvežimas praneša įvežimą 10,087.800 lt. arba 57 nuoš.

Pirmųjų š. m. 11 mėn. užsienio prekybos apyvarta lygi 430,232.300 lt., iš jų iš-mas sudaro 242,878.900 lt. ir įvežimas — 187,353.-400 lt., t. y. š. m. prekybos balansas turi 55,525.500 lt. pliusu.

SVETIMŠALIAI.

Kauno mieste ir apskrity gruodžio 1 d. įregistruota 3,638 svetimšaliai, iš jų Jungtinių Valstybių piliečių — 35, Anglijos — 25, Austrijos — 30, Gudijos — 1,000, Belgijos — 4, Bulgarijos — 3, Čekoslovakijos— 20, Danijos — 21, Estijos — 18, Italijos — 5, Latvijos — 325, Lenkijos — 277, Norvegijos — 2, Olandijos — 4, Palestinos — 4, Persijos — 1, Francuzijos — 15, Rumunijos — 2, SSSR. — 1,008, Suomijos — 5, Švedijos —7, Šveicarijos— 29, Vokietijos — 740, Vengrijos — 1, Dancigo — 1, Gruzijos — 4 ir Graikijos — 1.

Profesijomis jie skirstomi taip: amatninkų — 535, dvasiškių — 17, inžinierių — 34, gydytojų — 12, juodadarbių — 1,225, technikų — 30, pirklių — 214, mokytojų — 86, moksleivių — 147, tarnautojų— 401, žemdirbių — 59, be verslo — 829, jų tarpe vaikų iki 17 m. — 738. Kaip matyti, Kaune ir apskrity daugiausia svetimšalių verčiasi juodu darbu, iš jų dauguma yra SSSR ir Gudijos piliečiai.

Apskritai, lapkričio mėn. palyginus su š. m. spalių mėn. nuolat gyvenančių Kaune ir apskrity svetimšalių skaičius padidėjo 15 žmonių.

SEIMO NARYS KUN. DAGILIS PATRAUKTAS TIESON.

Valstybės Gynėjo parėdymu del Viešvėnų trukšmo, sulig policijos protokolo davinių, patraukti tieson taipgi ir iš kitos pusės trukšmininkai: kun. Dagilis ir Kazlauskis, kurie šaudydami iš revolverių sukėlė dar didesnę suirutę. Policija kun. Dagiliui liepiant šaudyti, atsisakė tai daryti. Tuomet jis su savo bendru iš šventoriaus ėmė piškinti.

Taipgi Šiaulių apygardos Teismas svarstė skundas ant e. p. Telšių nuov. Taikos Teisėjo Petkevičiaus del jo šališkumo Viešvėnų trukšmo bylos dalyvių (Gedvilos ir kit.). Paaiškėjo, kad Teisėjas neteisėtai išlaikė po areštu šešias paras pil. Gedvilą, nesurašęs del to, kaip reikalauja konstitucija, jokio nutarimo ir paskiau patsai pripažinęs, kad toje byloje negali buti tardomajai priemonei taikinama laikymai sargyboje. Del to nutarta iškelti prieš jį disciplinaris persekiojimas, perduodant jo bylą Vyr. Tribunolui.

NUŽUDYTŲ SIBIRE LIETUVIŲ PAMINĖJIMAS.

Gruodžio 9 d. Kaune buvo minima I lietuvių bataliono nužudytų karių 5 metų sukaktuvės. Vytauto bažnyčioje įmuryta atminčiai marmurinė lenta su žuvusiųjų pavardėmis.

Vokietijos Lietuvių Susivienijimas

Tuoj po karo susitvėrusioji galingoji „Prusų Lietuvių Susiv." organizacija buvo savo šaknis įleidusi giliai į Prusų Lietuvą ir jos pietinę dalį. Atskyrus Klaipėdos kraštą nuo Rytprusių Susivienijimas turėjo taikintis prie naujųjų sąlygų ir persidalijo į Lietuvių Susivienijimą Rytprusiuose, su veikimo centru Tilžėje. Šitam likusiam Prusuose Susivienijimui prasidėjo sunkios dienos. Nors Susivienijimas visiškai lojaliai atsinešė prieš Vokiečių valstybę, nors šitai organizacijai po Versalės taikos sutarties pasirašymo nebuvo nė prasmės nė noro siekti kokių nors politinių tikslų į pietus nuo Nemuno, nors Susivienijimas rupinosi tik kulturiniais ir tautiniais Prusų Lietuvių reikalais — tuliems vokiečiams ir jų vaidžios įstaigoms nė tai netiko. Prasidėjo įvairus nedraugingi žingsniai iš vokiečių pusės. Iš blogai suprasto vokiškumo ir iš klaidingo įsitikinimo del lietuvių tautinių ir kulturinių pastangų pavojingumo vokiečiams šieji pradėjo visai atvirai kliudyti. Visai taikingo nusistatymo lietuvių darbuotojai, kaip štai p. *Stiklonius* ir p. *Dugnius* ilgas savaites išsėdėjo kalėjime. Persikėlė lietuvių laikraščiai iš Tilžės į Klaipėdą arba žlugo, apleido Prusų Lietuvą ir daugelis gerų lietuvių. Kulturinis — tautinis darbas susilpnėjo. Ir Prusų Lietuvių Susivienijimo Tilžės krašte ilgainiui teliko tiktai vardas.

Bet po kokio laiko jis vėl atgijo, pasivadindamas dabar *Vokietijos Lietuvių Susivienijimas*. Šitas Susivienijimas turėjo pereitą šeštadienį Tilžėje savo *metinį narių susivažiavimą* ir tai mums davė progos keliais žodžiais čion prisiminti Prusų Lietuvių ir jų organizacijos.

Suvažiavimo dalyvių nebuvo daug. Bet patsai suvažiavimas vis tik buvo naudingas ir sustiprino viengenčių dvasią, juoba kad jame dalyvavo bei ilgesnę kalbą pasakė ir gerb. p. *Vydunas*...

Antruoju dienotvarkės punktu ėjo Susivienijimo sekretorės pranešimas apie tulus sus-mo darbus. *Labdarybės srity* Sus-mas daug pagelbėjo vietos varguoliams lietuviams ir stengsis ypatingai šioms Kalėdoms tuo atžvilgiu pasidarbuoti. Nusiskundžia, ne visai teisingai, kad Kl. Krašto labdaringosios lietuvių organizacijos Tilžiškių nerėmė. — Sus-mo Centro valdybos raštinės įtaisymas pasirodė labai naudingas. Pr. lietuviai gausiai į ją kreipės visokiais reikalais. — Pranešama apie įtaisytus provincijoje Sus-mo skyrius ir pageidaujama jų daugiau įtaisyti. — Sus-mo nariai užganėdinti, kad gali dykai lankyti Liet. Giedotojų Draugijos parengtas šventes (vakarus). — Susivienijimas norėjo įsiregistruoti prie teismo, bet teismas reikalauja pertaisyti įstatus, kas, galbut, reikės ir padaryti. — Nesenai Sus-mas pasiuntė Prusų Konsistorijai raštą su daugel parapijonų parašų iš Pakrokių krašto, kur reikalaujama bažnyčios pamaldų lietuvių kalboj, o ne vien vokiečių, kaip ikišiol. Atsakymas dar negautas. Bet kiek girdėti Pakrokiuose vėl žada buti lietuviškų pamaldų.

Tartasi dar ir kitais klausimais, kaip štai del „Naujojo Tilžės Keleivio" svarbumo Prusų Lietuviams.

Ilgiau ginčytasi del valdybos. Kaip mums iš tulų pusių pranešama, buta šiokio tokio nepasitenkinimo senaja valdyba. Vis tiek 2/3 balsų dauguma senoji valdyba palikta ir sekančiam laikui, tik ji praplėsta dviem nariais. Valdybą dabar sudaro septyni nariai su p. Jagomastu priešaky. *E. J. J.*

(„Kl. Žinios")

RAŠANTIEMS AMERIKON ŽINOTINA.

Daugelis Lietuvos piliečių įmeta į pašto dėžutes savo laiškus, siunčiamus Amerikon, be pašto ženklų. Panašus be pašto ženklų laiškų siuntinėjimas į Ameriką sudaro didelius nuostolius Lietuvos Valstybei.

Išvengti nuostoliams, kurie sudaro gan didelę sumą, visi Lietuvos piliečiai, turį reikalo koresponduoti su Amerika, šiuo įspėjami, kad adresuotieji į Ameriką laiškai, neapmokėti pašto ženklais, nebus siunčiami adresatui, bet per tris mėnesius bus saugojami vietos pašto įstaigoj, kad sugrąžinus siuntėjui. Praslinkus sakytam laikui toki laiškai bus visai panaikinti.

Įspėdama apie tai P. T. ir T. Valdyba prašo laiškus apmokėti pašto ženklais ir be pašto ženklų į pašto dėžutes laiškų nemesti.

Lapkričio m. pabaigoje Kaune buvo varžytinės miškui parduoti. Parduota 654 su viršum hektarai miško už 1.341.216 lt. 70 ct. Mišką nupirko viena Karaliaučiaus firma.

„TĖVYNĖ"

Savaitinis Susivienijimo Lietuvių Amerikoje organas, leidžiamas kas penktadienis

S. E. Vitaitis — Redaktorius,

307 W. 30-th St., New York City.

Visi raštai skiriami „Tėvynei" turi but siunčiami Redakcijos vardu ir turi but su autoriaus parašu ir adresu. Prisiunčiamus raštus Redakcija trumpina ir taiso sulig savo nuožiuros. Netinkami spaudai smulkus raštai—korespondencijos, eilės, pranešimai ir tt., naikinama ir autoriams negrąžinama, jei nėra pridėta pašto ženklelių jų sugrąžinimui.

IMPERIALISTŲ ATSAKYMAS.

Pereitame „Tėvynės" num. išspausdinome žinutę, kuria pranešama, kad Ambasadorių Konferencijos vardu Prancijos premieras Herriot atsakęs Lietuvos valdžiai į jos notą, kad ir Santarvė ir Tautų Sąjunga Vilniaus klausimą laikančios galutinai išspręstu. Taipgi p. Herriot pataria Lietuvos valdžiai išpildyti ambasadorių pageidavimus, išreikštus pereitų metų birž. 2 d. jų notoje. Lietuvos valdžiai, kurioje patariama neatidėliojant užmegsti draugingus santykius su Varšavos militaristais.

Akyvaizdoje šito stataus ir aiškaus socialistų vado p. Herriot'o atsakymo ir prie to dar pridedant pereitam Tautų Sąjungos susirinkime įvykius net netiesioginiai pakliudžius Vilniaus klausimą, gauname aiškias perspektyvas, ko Lietuva gali tikėtis ir ateityje iš Santarvės imperialistų Vilniaus klausimu. Jau jei net Prancijos socialistų vadas be jokių išsisukinėjimų aiškiai užgiria savo pirmtakunų imperialistinius žygius, tai gali buti aišku ir didžiausiam optimistui, kad Santarvės politikoje nesusilauksime tokios permainos, kad ji pakeistų savo nusistatymą Vilniaus klausimu. Vadinasi, tiek Tautų Sąjungoje, tiek ir pačioje Santarvėje nebelieka galimybių Lietuvai kelti išnaujo Vilniaus klausimo.

Šituo aišku faktu bene pasimokins Lietuvos valdonai, jei jiems ištikrųjų rupi Vilniaus atvadavimas. Nežiurint nei to, kad p. Čarneckis vengė savo notoje paminėti draugingus Lietuvai Rusijos užsienių reikalų komisaro Čičerino pareiškimus, vengė priminti net Suvalkų sutarties sulaužymą ir, tik puse lupų priminęs Želigovskio avantiurą, visą Vilniaus klausimą atidavė ambasadorių globon, net jokių rezervacijų nepadaręs, vienok pastarieji atkerta, kad Vilniaus klausimas išspręstas ir jųs, lietuviai, privalote tuč tuojau užmegsti draugingus santykius su jusų sostinės plėšikais. Mat Santarvės ponai kalba ir skaitosi tik su tokiais žmonėmis, kurie pajėgia parodyti brutalinės jėgos kumštį. Lietuva gi, pasidėkavojant klerikalų politikai, kurią diktuoja Vatikanas, šiandien neturi galimybės tokios jėgos parodyti ir todel Santarvės imperialistai su ja nekalba.

Bet liudniausias faktas yra tas, kad Lietuva nebeteko draugų visame pasaulyje. Lietuvos pažangieji laikraščiai net labai susirupinusiai šitą faktą pažymi. Ir išitkrųjų yra kuo susirupinti, nes sunku ir numatyti ko Lietuva dasigyvens, jei joje kiek ilgiaus pašeimininkaus klerikaliniai valdonai. Tiek vidujinį Lietuvos gyvenimą, tiek ir užsienio politiką klerikalai šuoliais stumia neišbredamon klampynėn. Visur tik savo partijos reikalus stumia priekin ir užsienio politikoj eina ta linija, kurią nustato Vatikanas. Gal ir p. Herrioto atsakymas Lietuvai butų buvęs visai kitokis, jei Lietuvos valdonais butų ne Vatikano ištikimi vergai. Juk p. Herriotas prieš Vatikaną yra griežčiausiai nusistatęs ir eina net prie to, kad nutraukus ir Prancijos ryšius su Vatikanu, kuriuos užmezgė militaristų vadas Poincare. Todel ar galima norėti, kad dabartinis Prancijos premieras draugiškai kalbėtų su ištikimais Vatikano agentais, kurie šiandien valdo Lietuvą ir pažangą smaugia — demokratijos dėsnius ant kiekvieno žingsnio mindo.

Taigi liudnas ir kartu baisus faktas, kad Lietuva neteko draugų. Anglai dar kiek daugiau domėjosi Lietuva, bet klerikalų kontroliuojamam Seimui atmetus Anglijos valdžios duodamą paskolą geležinkeliams tiesti, kad tuo budu apsaugojus kun. Vailokaičio spekuliacijos interesus, nuo to laiko ir Anglai numojo ranka ant Lietuvos. Rusai kiek kartų pakartojo savo draugingą nusistatymą linkui Vilniaus klausimo, vienok klerikalai bijosi tai ir prisimnti, nes, mat, komunistinę Rusiją Vatikanas neigia ir smerkia...

Šitas Santarvės imperialistų atsakymas Lietuvai aiškiai parodo, kad Lietuva turi ieškoti kitų kelių Vilniaus atvadavimui ir jau laikas nustoti keliaklupščiavus Santarvės politikierių karidoriais. Bet ne klerikalams tie nauji keliai surasti. Tie keliai veda visai kita linija, negu Vatikanas diktuoja ir juos galėtų surasti tik tie žmonės, kuriems pirmoj vietoj rupėtų Lietuvos ateitis ir Vilniaus atvadavimas, o ne vergauti Vatikano politikierių planams.

TEISYBĖ VISUOMET IŠLAIMI.

Nors visame gyvenime galingųjų pusėje teisybės dėsnių nei su žiburiu nesurastum, vienok neretai gyvi faktai parodo, kad anksčiau ar vėliau apsivainikuoja pergale ta pusė, kuri savo kovos pagrindan padėjo teisybės dėsnius.

Neseni įvykiai Morokoj šitą tiesą dar kartą labai aiškiai pasauliui parodo. Maurams prisėjo grumtis su daug galingesniu priešu — gerai organizuota ir apginkluota Ispanijos armija. Vienok nežiurint nei to, kad patys maurai laikomi puslaukinėmis bandomis ir neturėjo moderniškai organizuotos ir apginkluotos kariuomenės, jie pergalėjo daug skaitlingesnę ir galingesnę Ispanijos kariuomenę ir privertė ją su gėda ir milžiniškais nuostoliais pasitraukti atgal į pilnai aprupintas pozicijas. Vadinasi, Ispanijos imperialistai, su pagalba savo plieninio ginklo, nepajėgė galutinai pavergti Morokos gyventojų.

Šitą taip nelygią kovą laimėjo maurai delto, kad jų pusėje buvo teisybė ir jie kovojo už savo tautos laisvę. O užpuolikų pusėje šitos maralės jėgos nebuvo — jie veržėsi į Moroką paprastų imperialistų tikslais ir rėmėsi vien plieninio ginklo jėga. Ir štai matome, kad plieno ginklas sutrupa prieš tą tautos jėgą, kuri paremta teisybės ir laisvės dėsniais.

Taigi šita maurų pergalė dar kartą paskelbia pasauliui nesulaužomą teisybės ir laisvės jėgą. Iš šito įvykio vertėtų pasimokinti visiems pasaulio imperialistams, kad gyvos ir pasiryžusios gyventi tautos jokia imperialistų jėga negali sunaikinti. Taipgi šita maurų pergalė suteikia pamoką ir neišsemiamą šaltinį jėgos ir vilties ir pavergtoms tautoms, kad kova už teisybę, už laisvę neina niekais. Tankiai galingųjų priespaudėjų-imperialistų plieno ginklas nustelbia teisybės ir laisvės jėgą ir užviešpatauja ant jos. Bet visuomet tokis viešpatavimas yra tik laikinu, jei pavergtoji tauta dar galutinai nenustojus gyvybės instinkto jausmo ir kovoja už savo laisvę. Tokiam atsitikime anksčiau ar vėliau plieno jėga sutrupa ir užviešpatauja teisybės ir laisvės pergalė.

MOKSLO KANKINYS.

Sausio 3 d., š. m., pasimirė Prancijoje profesorius Bergonie, kuris pilnai užsitarnauja visos žmonijos pagarbos, kaipo tikrasis mokslo kankinys. Jisai padarė didžiausį pasiaukojimą mokslo aukurui, kokio iki šiol gal dar niekas nėra padaręs.

Prof. Bergonie pasiaukojo pragariškom kančiom ir baisiausios rušies mirčiai vien delto, kad išgelbėjus dabartinę ir busiančią žmoniją nuo skausmų ir kankynių ir kad įpynus dar vieną amžinai nevystančią gėlę mokslo laimėjimų vainike. Kad velionis mokslininkas galėtų studijuoti svarbą X-spindulių (X-ray) vėžio ligos gydymui, jisai darė eksperimentus pats ant savęs. Ir per keliolika metų jisai kankino save neapsakomais skausmais. Pirmiausiai jis neteko rankos, o po to neteko pirštų ir kitos rankos. Per kelis mėnesius prieš mirtį reikėjo jį nuolatos prižiurėti gydytojams ir nuolatos leisti į kraują smarkių svaigalų, kad palengvinus jo neapsakomus skausmus.

Vienok ir skausmus kentėdamas ir sirgdamas — net abiejų rankų naudoti negalėdamas vis dirbo ir savo siekinio neišsižadėjo. Jis vadovavo eksperimentuose, prižiurėjo užrašymus suradimų, davinėjo pamokinimus ir laikė paskaitas savo pasiektais išradimais. Ir jis savo pasiaukojimu daug pasiekė. Jo artimi draugai tikrina, kad pasidėkavojant prof. Bergonie pasiaukojimui, ypatingos veikmės ir efektyvis baisiosios vėžio ligos gydymas yra užtikrintas.

Prof. Bergonie yra tikruoju žmonijos šventuoju, nes jis pasiaukojo, pragariškus skausmus kentėjo ir didžiausių skausmų agonijoj mirė, kad žmoniją išgelbėjus nuo skausmų. Jis yra tokių prakilnios dvasios karžygiu, kad visa žmonija privalo jį garbinti. Jis kentėjo ir savo prakilnų darbą ašaromis laistė vien delto, kad jo darbų vaisiais galėtų džiaugtis tukstančiai žmonių.

MUŠTYNĖS LIETUVOS KABINETE.

„Sandaros" korespondentas praneša, kad Lietuvos ministerių kabinete įvykusios muštynės. Sakoma, Žemės Ukio ir Valstybės Turtų ministeris kun. Krupavičius norėjęs išdalinti Kauno fortų žemę savo giminėms, kurių jis turįs devynias galybes, bet Krašto Apsaugos ministeris pulk. Daukantas pareiškęs, kad fortai ir žemė yra reikalinga apsaugos reikalams ir tik tam turi pasilikti. Tuomet kun. Krupavičius jau jam priprastu kunigišku tonu užgavęs pulk. Daukantą, tad pastarasis nieko nelaukdamas ir „tempė" vieną kun. Krupavičiui per barzdą. Taipgi esą gandų, kad vieną ausinę nuo pulk. Daukanto gavęs ir ministeris pirmininkas — p. Tumėnas.

Sakoma, p. Tumėnas buvo pasiulęs pulk. Daukantui atsistatydinti, bet šis pasitaręs su karininkais, neradęs reikalingu tai padaryti. Jis net pasiulęs kun. Krupavičiui atsistatydinti, nes esą jis dar metus paministeriavęs, visai užmiršiąs mišias laikyti...

Nors ministeriams muštis nelabai pridera, bet pulk. Daukantas pasielgė pilnai vyriškai. Jei kunigiškas ministeris nemoka savo palaidos burnos suvaldyti, tai kas nors kitas ją turi suvaldyti. Jau nekartą buvo pranešta laikraščiuose, kad kun. Krupavičius ir Seime vartoja „klebonijos toną", kuomet atsakinėja į opozicijos interpeliacijos. Pagaliau tokiems ministeriams, kurie valstybės turtu nori apdovanoti savo gimines ir aprupinti vien savo partijos reikalus, ištikrųjų ir verta tik antausius apskaldyti ir išvyt kur pipirai auga. Tuo tarpu vargiai rastum bent vieną klerikalinių ministerių, kurio besismelkimo į Ministerių Kabinetą vyriausiu tikslu nebutų pasitarnavimas savo asmeniniam, giminių ir jo partijos interesams.

Vaikų žaislai paprastai patenkina vaikus, bet užtad erzina kaimynus.

° * °

Poezija gali buti vaistu žmogaus sielai, tačiau labai retas kuris poetas gauna vaistinės kainą už savo poeziją.

ŽMONIŲ SVEIKATA

Šį skyrių veda Dr. Ip. B. BRONUŠAS, 3037 O'Donnell St., Baltimore, Md.

Visus šiam skyriui skiriamus rašinius reikia siųsti stačiai skyriaus vedėjui, čionai pažymėtu antrašu.

TONSILAI.

Rašo *Dr. Jonas T. Vitkus.*

Ėmimas tonsilų šiandieną yra visai madoj. Retai kur berasime žmogų, kuris nebutų praradęs tos taip populiarės anatomijos dalies. Vaikai ir seniai, vyrai ir moterys, visi lygiai pasiduoda chirurgo malonei ir atsisveikina su savo numylėtais tonsilais. Taip dalykams esant, čia bandysime plačiau susipažinti su tais taip nelaimingais tonsilais.

Jau trečiame mėnesyj embrijoniškame musų kuno vystymosi tonsilai pradeda augti žmogaus gerklėj, taip vadinamoj tonsilinėj įlankoj — sinus tonsillaris. Iš pradžių toki tonsilai esti lygųs ir labai panašųs į mažytį gleivėtosios plėvės patinimą. Ir tik apie ketvirtą mėnesį pradeda atsirasti mažytės duobutės ir rukšlės augančiuose tonsiluose. Apie tą patį laiką atsiranda ir sparčiai pradeda vystytis — užpildyti tas tonsilų duobutes limfinės cėlės. Tas pats atsitinka ir su įvairiomis tonsilų apgaubomis — jos auga ir apdengia tonsilus. Kuomet kudikis gimsta, jis turi pilnai išsivysčiusius tonsilus ir tie tonsilai jam yra butinai reikalingi pirmose jo ekzistavimo dienose.

Vaikų ir suaugusių žmonių tonsilai randasi abiejose pusėse momelio — gerklės šonuose, tonsilinėj įlankoj. Iš viso žmogus turi tik du tonsilu — po vieną kiekviename šone gerklės. Normalis tonsilų didis ir išvaizda yra panaši į migdalą. Suprantama, yra didesnių ir mažesnių tonsilų. Taip-gi išvaizda gali buti labai skirtinga ir įvairi. Mat kiekvienas žmogus turi skirtingus tonsilus. Tonsilinėj įlankoj tonsilai esti tvirtai priaugę prie gerklės raumenų ir kitokių kuno audinių. Gi vidurinė tonsilų pusė randasi liuosa ir yra lengvai matoma žiurint burnon. Ir juo tonsilai esti didesni, tuo daugiau jie yra matomi. Normalių tonsilų vos tik patį paviršį galima matyti.

Sudėtis tonsilų esti beveik vienoki. Jie žymiausiai susideda iš limfinių cėlių ir jungiamųjų audinių, tarpe kurių randasi daug mažyčių kraujagyslių ir dirksninių siulelių. Paviršyj tonsilų randasi įvairus skaičius įdaubų — tonsilinių duobučių, kurios esti gana gilios ir nelygios. Tose tonsilinėse duobutėse slepiasi ligų perai — pavojingos bakterijos.

Kaipo abelna taisyklė, tonsilai esti proporcionališkai didesni pas vaikus, negu pas suaugusius žmones. Juo žmogus eina senyn, tuo jo tonsilai privalo mažėti — jeigu tik toki tonsilai nėra užkrėsti. Vienok ir pas vienokio amžiaus žmones tonsilai yra nelygųs. Kartais jie esti taip maži ir susitraukę, jog išrodo, kad žmogus „visai neturi" tonsilų. Gi kituose atsitikimuose, užkrėsti tonsilai taip padidėja, peraugа, kad beveik suseina vienas su kitu ir net neduoda žmogui tinkamai maistą nuryti. Beveik visai užkiša gerklę. Be to, nekurie tonsilai esti tvirčiau priaugę prie gerklės šono ir todel, nors ir gana gerai butų peraugę, nesimato labai. Gi liuosai kabanti tonsilai, nors ir nėra perdidžiausiai peraugę, išrodys pusėtinai dideli. Didumas ar mažumas tonsilų dar nėra taip svarbu. Reikia žiurėti ant kiek tonsilai yra užkrėsti. Nors, kaipo taisyklė, užkrėsti tonsilai beveik visuomet žymiai padidėja. Toki padidėję — peraugę tonsilai beveik visuomet pradeda užimti gerklę, pagimdo tankius gerklės skaudėjimus, kaklinius guzus ir neretai pasidaro sunku kalbėti, o jau valgyti ar gerti yra labai sunku — skauda.

Tonsilų peraugis paeina nuo nuolatinės iritacijos — akstinimo. Oro dulkės, tankios slogos, pasikartojantis tonsilitas, blogi dantys ir daug kitokių kuno nenormalumų priverčia tonsilus žymiai padidėti ir peraugti.

Tonsilų fiziologinė veikmė nėra tikrai žinoma. Rasime daug žmonių, kurie tvirtina, jog tonsilai jokios veikmės neturi ir priešingai — tvirtinančius, jog toji veikmė yra gana svarbi. Vienok dauguma sutinka, jog tonsilai turi tam tikrą veikmę žmogaus pirmose dienose, ypač per pirmus du ar tris metus. Tai yra taip vadinamoji imuniteto teorija. Yra tvirtinama, jog gimęs kudikis turi visai menką imunitetą — galę apgalėti į kuną įsigavusias batkerijas. Maži kudikiai veikiai miršta nuo užkrečiamųjų ligų. Jų kraujas ir abelnai visas kunas greičiau pasiduoda ligų perams, negu suaugusių žmonių. Gi tonsilai, it sargai, sergsti mažutėlius nuo įvairių ligų perų — bakterijų. Bakterijos, papuolusios į kudikio burną ar nosį, veikiai užkliuva tonsiluose, o čia jau tampa ištarpinamos ir sunaikinamos. Kuomet panašiai tonsilai naikina bakterijas, tuom pačiu sykiu kudikis įgauna vis daugiau ir daugiau spėkų apsiginimui nuo ligų. Išsidirba imunitetas. Po to tonsilai tampa jau nebereikalingi ir naturaliu budu privalo mažėti ir pranykti, ypač kuomet žmogus sulaukia apie 45 metus amžiaus jo tonsilai turi visai buti maži. Taigi jeigu jau tonsilai ir turi kokią veikmę, tai toji veikmė pasibaigia po dviejų ar, daugiausiai, trijų metų. Tuomet jau galima be baimės chirurgišku budu lengvai prašalinti — išimti tonsilus.

Antroji teorija tvirtina, jog tonsilai veikia lyg koksai koštuvas, per kurį išeina įvairios bakterijos iš žmogaus kuno, kuomet tame kune randasi ligos perai ar nuodai laike užkrečiamųjų ligų. Šioji teorija turi visai maža pasekėjų ir yra menkos vertės.

Be to, randasi teoretikų, kurie tvirtina, jog tonsilai turi net kelias ir gana svarbias veikmes. Jie prirodo, jog tonsilai turi veikmę gaminti kraują, gaminti tam tikrą substanciją kraujo reguliavimui ir mechaniškai apsaugoti žmogų nuo užsikrėtimo. Vienok tai yra tik teorijos ir dar labai silpnos teorijos. Čia apie tas teorijas nėra reikalo daug kalbėti.

Mes tikime, jog tonsilai turi tam tikrą veikmę. Toji veikmė nei kiek nėra skirtinga nuo kitų limfinių liaukų veikmės. Tonsilai yra limfinės liaukos, o panašių limfinių liaukų randasi šimtai visose kuno dalyse. Taigi išėmimas tonsilų, vienos ar dviejų limfinių liaukų, nedaro musų kunui didelės reikšmės. Palyginimui, musų oda turi daug svarbių veikmių. Vienok išpiovimas poros colių odos nuo žmogaus kuno, nei kiek nesumažins abelnos veikmės musų odos ar kuno. Tą patį galima pasakyti ir apie tonsilus. Jų veikmė yra visai nežymi.

Iki čia kalbėjome apie tonsilus abelnai. Dabar pakalbėsime apie tonsilų ligas. Augščiau minėjome, jog tonsiluose randasi daug gilių ir nelygių duobučių. Tose duobutėse susilaiko įvairųs nešvarumai ir padaro patogiausią vietą visokiems ligos perams — bakterijoms. Pradedant nuo džiovos, sifilio, difterijos ir baigiant su paprasčiausiomis įvairių slogų bakterijomis, beveik visų ligų perai turi kuogeriausią dirvą veistis ir platintis tonsilinėse duobutėse. Tose duobutėse randasi užtektinai šilumos, drėgnumo, tamsumos, nešvarumo ir kitokio reikalingo ligos perams maisto. Tonsiluose randasi milionai bakterijų lizdų. Tos bakterijos yra gana veiklios ir prie pirmos progos sukelia net įvairias mirtinas ligas.

Yra gerai žinoma, jog daug ligų prasideda nuo užkrėstų tonsilų. Iš tonsilų bakterijos lengvai pereina į visą žmogaus kuną — kraują ir limfą. Nuo užkrėstų tonsilų yra lengva gauti uždegimą sąnarių, reumatizmą, širdies plėvių uždegimą, nervų uždegimą, inkstų ligas, kaulų puvimą, apendicitą, vidurių uždegimą, įvairias gangrenas, geltą, pulinius guzus, votis ir daug kitokių įvairių ir pavojingų ligų.

Jau beveik kiekvienas žino, jog reumatizmas ir tonsilitas eina ranka rankon. Kuomet pasikelia tonsilai, tuomet pradeda skaudėti ir sąnariai. Tiesiog gelte gelia visi kaulai. Išimk tonsilus ir daugumoj atvėjų pranyksta visas reumatizmas. Širdies uždegimas kartais prasideda nuo menkiausio tonsilito. Įvairios komplikacijos sekančios tonsilų uždegimą, tankiai esti priežastimi žmogaus mirties. Užkrėsti tonsilai yra labai pavojingi.

Pačių tonsilų ligos esti įvairios. Svarbiausios tonsilų ligos yra jų uždegimas — tonsilitas. Tonsilitas gali buti staigus, aštrusis tonsilitas ar nuolatinis—chroniškasis. Be to, žiurint į patį budą uždegimo, tonsilitas esti keliariopas. Čia suminėsime tik svarbesnes tonsilito rušis.

(Daugiau bus)

Domas Klausutis.

Iš "Krikščioniškosios" Politikos Laktų

Einant prie Briukselio derybų esmės reikia paliesti kaikurie svarbesnieji derybų eigos reiškiniai. Todel Vilniaus klausimą tegalima nagrinėti kronloginėje tvarkoje.

Lietuvos „krikščionys" kun. M. Krupavičiui, baronui Šilingui, kun. Puriekiui ir kt. vadovaujant prlaimėję Vilnių, jau treji metai kaip su tuo klausimu nešiojasi, it katė su pusle, po platųjį pasauly. Etapų etapais kilnodami Vilniaus ginčo išsprendimą, tiek pat etapais jie eina nusileisdami lenkams. Tat pamatysime pačioje derybų eigoje, ypač Briuksely ir Ženevoje.

Lenkai Vilniaus derybose įžiurėjo komedijos aktą. Delto ir jie patys kartais pavirsdavo komedininkais. Ir, žinoma, jie pasirinko tokį tos komedijos vaidmenį, kad lietuviams daugiau baimės įvarius, ar, kitaip sakant, kad išbandžius lietuvių pasiryžimą rišant Vilniaus problemą. Dėja, tik musiškiai ne perdaug slėpėsi nuo lenkų ir todel nedaug lenkams tereikėjo galvas sukti.

Antrame Briukselio derybų pasėdy, Lietuvos delegacijai perskaičius deklaraciją Vilniaus klausimu, kurioje visų pirma buvo reikalauta vykinti Suvalkų sutartis, pašalinti iš Vilniaus krašto Želigovskis su lenkų kariuomene ir žadėta Vilniaus kraštui suteikti kuoplačiausios kulturos autonomijos bendrais laisvės ir teisybės principais ir siulyta sudaryti prekybos sutartis, kuri lenkams suteiktų ekonomijos patogybių einant didžiausio palankumo principu, žadėta duoti priėjimas prie juros ir tt. Lenkų atstovas Askenazi iš tų visų reikalavimų, siulymų ir žadėjimų tik nusišypsojo. Bet kadangi Lietuvos delegacijos deklaracija buvo įteikta Hymansui raštu, tai ir lenkų atstovas — Askenazi raštu davė atsakymą į tą lietuvių deklaraciją. Jis atmetė visas musų propozicijas, skaitė jas nepriimtinomis. Kitaip sakant, lenkų delegacija įsitikino, kad jokių kompromisų su Lietuva nėra reikalo daryti, nes ir šiaip jau Vilnius pasiliks jų rankose.

Lenkų teisės į Vilnių paremtos šiais „faktais":

1) Vilnių paliuosavę nuo bolševikų savo krauju lenkų kareiviai;

2) Pilsudskis 1919 metais balandžio 22 d. paliuosavęs Vilnių iškilmingai dekretavo gyventojams jų laisva valia spręsti savo likimą;

3) Prisijungti prie Lenkijos Vilniaus žemė esanti pareiškusi savo valią per teisėtus atstovus Seimeliuose, savivaldybėse, liaudies suvažiavimuose ir kitose panašiose organizacijose;

4) Lenkų Seimas 1919 m. balandžio m. 4 d., 1920 m. lapkričio m. 20 d. ir 1921 m. kovo m. 17 d. nutarė prijungti Vilniaus teritoriją prie Lenkijos;

5) Lenkai sudarą Vilniuje ir jo teritorijoje 63%, o lietuviai tik 10%. Priėjimas prie juros Nemunu Lenkijai esąs suteiktas Versalės traktato straipsniais 99 ir 331.

Ir kuo čia Lenkijos pretenzijos į Vilnių skiriasi nuo Lietuvos pretenzijų? Juk p. Hymansui buvo aiškųs lenkų reikalavimai.

Dėja, visai kitaip esama: Lenkų „pretenzijos" į Vilnių nieku budu nėra pateisinamos. O kad jie sugeba dumti akis p. Hymansui ir net įtakingoms Santarvės valstybėms, tai čia lenkų suktosios „politikos" žiedai. Bet kur musiškių buta?! Kodel Lietuvos delegacija nestato Vilniaus klausimo tokioje plotmėje, kad joki lenkų „argumentai" negalėtų griauti? Juk čia ir gludi vyriausioji kliutis.

Lenkai, matydami vis didesnius ir didesnius Lietuvos delegacijos nusileidimus, Vilniaus klausimui spręsti ėmė galvoti naujų pinklių. Kitaip sakant lenkams rupėjo arba derybos nutraukti, arba išsiderėti iš lietuvių kas lenkams reikalinga, butent, kad Vilnius pačių lietuvių butų atiduotas, arba pastaruoju atvėju padaryta su Lenkija tvirta unija, į kurią jie taip tikėjo.

Delto nepriseina stebėtis, kad lenkai Briukselio derybose be kitko pareikalavo idant derybos butų vedamos Vilniaus „Valdžios" (Želigovskio) atstovams dalyvaujant. Bet rimtai reikia stebėtis, kad p. Hymansas kreipė didelio domėsio į tą lenkų reikalavimą. Be abejo manyta šiuo keliu padaryti su Vilniumi „laisvas apsisprendimas" ir greičiau velkamas „derybas" baigti lenkų naudai. Tačiau lenkams ir to dar maža buta: jie Vilniaus klausimą ir svarstyti atsisako. Derybų metu lenkų delegacijos atstovas Askenazi stačiai reikalavo iš Lietuvos delegacijos motyvų, kuriais remiantis ji reikalauja Vilniaus. Na, juk toliau nebėra kur eiti. Tai begėdiškasai lenkų reikalavimas! Tiesa, šį kartą p. Hymansas pastebėjo, jog negalima esą prileisti, kad Želigovskio akupavimas Vilniaus sudarytų teisę Lenkijai. Bet juk tas lenkų delegacijos nusistatymas nė kiek nepasikeitė, o priešingai, lenkai dar labiau įrodinėjo, kad Vilnius yra grynai lenkiškas miestas.

Pagaliau Briukselio derybose išaugo garsusai Hymanso projektas, kurio pagalba norėta galutinai praryti Lietuvos Nepriklausomybę. Nors Hymanso projekto nė vienas straipsnis Lietuvai nebuvo priimtinas, bet 3, 4, 5, 8, 10, 11, 12, 13 ir 14 straipsniai musų valstybei buvo begalo žalingi. Delto tuos straipsnius pravartu ištisai nurašyti:

„3. Lietuvos Vyriausybė pasižada konstitucijos įstatymu padaryti iš Lietuvos federacinę valstybę iš dviejų autonominių Kauno ir Vilniaus kantonų. Siena tarp tų dviejų kantonų eina maždaug dabartine neutraline zona.

„4. Kantonai bus suorganizuoti pamatais, analoginiams Šveicarijos kantonams ir Centralinė Vyriausybė turės tas pačias funkcijas, kaip Federacijos vyriausybė Berne. Federacijos sostinė bus įkurta Vilniuje.

„5. Armija bus organizuojama regionalinio šaukimo pamatais su viena vadovybe, kaip Šveicarijoje.

„8. Padarius sutartį, kariuomenė, kuri dabar laiko Vilniaus teritoriją, taip pat ir visi valdininkai, ne vietos kilimo, privalės evakuotis. *Lietuvos Vyriausybės kariuomenė įeis į Vilniaus kantoną ne anksčiau, kai jam susiorganizavus ir padarius minicipalinius, kantoninius rinkimus ir rinkimus į įstatymus leidžiamąjį organą.*

„10. Abiejų kraštų užsienių politikos ryšiui apdrausti kiekviena šių dviejų vyriausybių paskirs tris atstovus, kurie *sudarys bendrą užsienių reikalų Tarybą.* Šios tarybos funkcijos bus spręsti dauguma balsų, kurie klausimai bendrai interesuoja abi šalis, ištirti šiuos klausimus ir ruošti bendro veikimo programą. Taryba ruoš raportus periodinėms vyriausybių konferencijoms.

„11. Lenkų ir Lietuvių Seimai paskirs kiekvienas po dvi lygias delegacijas, proporcingo atstovavimo pamatais. *Užsienio politikos aktai, liečiantieji abi valstybes ir kurie privalo buti įstatymų leidžiamuoju keliu patvirtinti, turi buti pirmiausia įteikti šių dviejų delegacijų bendram posėdžiui. Jų aprobuoti tekstai bus įteikiami abiem Seiman ratifikuoti.*

„12. Bus sudaryta militarinė apsigynimo konvencija šiais pamatais:

„a) Abiejų generalinių štabų susitarimas del kariuomenės mokymo ir organizacijos metodų priėmimo;

(Daugiau bus)

GYVENIMO RUOŽAI

Rašo A. B. STRIMAITIS.

ROMANTIŠKUMO TIKRENYBĖ.

Kas moka svajoti,
tas moka gyventi.
Iš svajonių išsivystė
dideli dalykai pasauly.

Gyvenimas taip pilnas įvairenybių, kaip ir pati gamta. Žiemos metu miškas, gojai, krumai ir sodnai tušti; medžių šakos nuogos, sniego ir žiemos šalto oro ir vėjo nubučiuotos. Brėkštant pavasariui, kuomet saulutė su kiekviena diena kyla augštyn, sniegas, nepakęsdamas jos skaistyn ir stipryn besivystančių spandulių, visų pirmiausiai pradeda apleisti kalnus. Sniegas ir ledai, ištikti saulės kaitros, lyg kokios nelaimės, pavirsta į vandenį ir sriuvena revais į klonį; žemė apsinuogindama iš po sniego, tarsi jaunamartė ašaras braukdama nuo veido, pradeda šypsotis. Vienur, kitur pasirodo žali diegeliai ir netrukus pradeda sprogti lapai ant medžių šakų. Pasirodo sodnuose vaisinių ir kitokių medžių žiedai; suklesti lapai, apdengia per žiemą stovėjusias apnuogintas šakas, vyksta neapsakomai didelės permainos gamtoje. Reiškia vyksta neapsakomai didelės permainos gamtoje. Reiškia pavasaris pilname savo gražume nusišypso.

Štai jau ir vasara; didžiausi karsčiai apsunkina žemės gyventojus, kad reikia net slėptis medžių pavėsy ar ieškoti prieglobsties troboje, kur įtaisyta vėdyklos, kad truputį atgavus oro, kurio karštmetyje stoka ten, kur saulės spinduliai kaitina. Vasaros metu miestų darbininkai, o ypatingai tie, kurie per kiauras dienas daugiau dirba protiškai, negu fiziškai, geidžia gauti bent porai savaičių pasiliuosuoti iš darbo. Bet ar visi turi tas galimybes? Toli gražu ne!

Pereinant į ketvirtą sezono stadiją, jau turime rudenį. Dienos atvėsta, sodnuose vaisiai pribręsta; šalnai pakandus medžių lapai pagelsta ir puola žemyn. Štai ir vėl žiema. Tokiu procesu gyvenimas sukasi ant savo ašies. Sunkųs darbai nepasisekimai ne vieną sumala į dulkes. Darbininkui žmogui, kuris turtų nepaveldėjęs ir mokslo apsukrumo neįgavęs, nieko jam priešais akis nėra — jokios ateities nesimato, jei nemoka ar nepajėgia jisai sau prakilnaus siekinio susitverti.

Nežiurint to, kad ir esame apsunkintais, vienok yra toki momentai, kad gauname kelias valandas dienoje poilsio. Kuomet esame liuosais nuo įvairių pareigų, beilsėdami galime atsiduoti tikram romantiškumui; svajonėse pasinėrę galime aplėkti pasaulį, aplankyti puikiausius centrus. Musų mintys, svajonės gali nunešti mus į tas vietas, kurias esame tik girdėję iš kitų žmonių lupų, apie kurias esame tik skaitę su pamėgimu, ar matę paveiksluose. Tik svajotojai atrado didžiausias gamtos paslaptis ir atidengė jas pasauliui. Dėka svajotojų pastangoms, šiandien mes naudojamės elektra, telefonais, telegramais, pagauname ore lakstančius garsus. Kas nemoka svajoti, tas nesupranta tikrojo romantiško gyvenimo. Tam gyvenimas yra atbukęs, sausas, nuobodus.

Jeigu-gi moki svajoti, įeiti į sapnų karaliją, gali jaustis dideliu valdonu; stovėdamas svajonių arenoje matai aplinkui save viso pasaulio krutėjimą. Juk žmonės lanko operas, teatrus ir koncertus, kad tenais žmogaus mintims davus permainą, o su permaina mintis gauna pasiliuosuoti nuo tos temos, ant kurios buna sukoncentruota per dienų dienas. Tad ir svajonės duoda poilsio mintims; svajonės sušvelnina žmogaus jausmus, auklėja inteligentiškumą.

Taigi, jei turi liuoso laiko, o negali naudoti jį skaitymui gerų raštų, tai vietoj mąstyti ką blogo ar užsiimti kortų lošimu ar kitu kokiu nenaudingu žaislu, o ypatingai girtuokliavimu, praleisk laiką romantiškume. Išmok svajoti ir savo svajonių sparnais skraidyk po platųjį pasaulį, gėrėkis jo gražumu ir stebėtinais gamtos kuriniais.

Vincas Kudirka.

Lietuvos Tilto Atsiminimai

Jau pusėtinas laiko galas, kaip aš tysau ant Šešupės. Jau daug vandens praleidau į Baltjures; daug žmonių ašarų ir prakaito nuplaukė drauge su vandeniu; daug kojų, kurios mane mindžiojo, supuvo kapuose...

Pagimdė mane Lietuvos miškas; išvedė į svietą Lietuvių rankos; nuo Lietuvos žirgų kanopų pirmą kart sudundėjau...

O drutas buvau tiltas!..

Da pamenu tą gadynę, kada ponai važinėjo, o žydai vaikščiojo pėsčiomis. Perlėks budavo karieta, su ketvertu užkinkyta — aš nė nejaučiu!...

Sueis viso miesto Žydai prieš „neštines" nuodėmes skandyt — aš nė linkt... Pervažiuos storiausias prabaščius — aš nė krust... da man smagiau, kad išlaikiau. Arba pavasaryje, pradėjus eit lytims: ponpalaikiai sustoję žiopso ir laukia, kada mane parmuš lytis.

O jųs žiopliai — manydavau — aš ne toks lepus, kaip jums rodėsi! Mane ne guvernantes augino.

Nueidavo sau lytis, o aš kaip stovėjau, taip ir stoviu.

Teisybę pasakius, tai ir lytlaužos bereikalo styrėjo — tik man garbę mažino.

Tvirtas buvau.

Lenkai sakydavo, kad aš *most.* Sakykite, kaip sau norite, o aš žinau, kad aš tiltas ir drutesnis ne kaip jųs *most.*

Vieną kartą važiavo smarkiai per mane du vežimai priešais vienas kitą ir porą Žydukų, iš išgasties norėjusių pasišalint, nusmuko į upę. Nuo to laiko užginta buvo greit per mane važiuot ir abiejuose mano galuose pastatė stiebelius su lientomis ir lietuvišku parašu: Žingine.

Nors man nesmagus buvo tas važiavimas žingine, neduodantis nė padundėt gražiai, bet, jeigu tas žmonėms ant naudos, tegul sau...

Stiprus buvau.

Nereikėjo niekad nė taisyt mane. Ir kaščin, kaip ilgai bučiau laikęs be taisymo, kad ne Maskolių činovnikai. Tai da ypatingi sutvėrimai — tegul juos lytis! Girtuokliai neišpasakyti: pila ir pila, o degtinė vis nubėga — tarytum štai nuo manęs vanduo belyjant. O kaip užkeiks, tai net per mano balkius drebulys pereina, nors maskoliškos kalbos nesuprantu. Labiausiai vienok linkę prie vagystės viešo skatiko — tą dalyką galima sakyt, įvedė į sakramentus. Juk ir ant manęs uždirbo ir tik man sveikatą atėmė. Kad jie iš muito nieko nelaimėtų, biaurybės!

Vaikštinėjo sykį po mane paviečio viršininkas, Kopiejkoliubov, ir paviečio inžinierius Nikčemnicki.

— Žinote ką, Boleslav Stanislavovič — tare staiga viršininkas — ar negalima butų pataisyt šitą tiltą.

— Susimildami Teofilij Dulovič! Juk tiltas sveikas, drutas — atsakė inžinierius da nesusiprasdamas.

— Na, už *consilium* daktarai paima kad ir nuo sveiko, jeigu tik norėtų gydytis.

— Aa! dabar suprantu... Gerai...

Ką juodu tarėsi toliau, nė negirdėjau.

Visi mano plyšiai šypsojosi, kad mane paketino taisyt. Mane taisyt!

Buvau jau užmiršęs apie tą atsitikimą.

Tiktai ar į dvi nedėlias ateina Žydas, visai nepažįstamas. Apžiurėjo mane iš viršaus: čia su lazda pabandė, ten paspyrė su koja. Paskui apžiurėjo iš apačios, nusiavė kojas įbrido į upę, pagnaibė vandenyje polius ir apsisukęs išėjo ant kranto. Čia sustojo paskaitė ant pirštų ir greit stvėrėsi autis čebatais, bambėdamas tuotarpu pusgarsiai: Gerai... jie nori uždirbt, bet ir man išteks... pasidalįsime... kasmet uždirbsime betaisydami...

Žydas nuėjo sau. Man net koktu pasidarė. Ar gi ištikro rengiasi mane taisyt?

Pasirodė, kad ištikro.

Viršininkas su inžinieriu į umą laiką suspėjo apiprekiuot visą ką, gaut užtvirtinimą, o Žydas apsiėmė pristatyt medegą ir atlikt darbą. Privežė medžių, pradėjo tašyt, piaustyt ir vieną dieną mane uždarė.

Bereikalo privežė medžių, nes man iš jų nieko nepridėjo. Tiktai ką skiedrų pritašė, kad visi matytų. Mane taip gi vargino: čia paskliutavo, ten paobliavo, ten paskutinėjo — ir tiek. Tiesa poškino, baladojo dikčiai — mat dirbo. Tik man nuo to darbo įsisuko liga. Ant rytojaus po pataisymo, pamenu, buvo prekymetis. Žmonelių, ir pilnais ir tuščiais pervažiavo nemažai. Per visą dieną nieko, o vakare ėmė mane krėsti drugys. Kitą dieną važiuoja vežimas šieno — ar nenudiegs man kairiąją pašonę? Pusę dienos buvau į tą šoną pakrypęs. Nuo to laiko jau man kasdien šis ar tas kenkė. Pasijutau, kad jau aš ne tas tiltas, ką kitąsyk. Ypač man buvo pikta, jog į niekus pavirtau ne iš savo kaltės, ne iš senatvės, o tik per činovnikų besąžinystę. Pasižiurėjau sykį į Šešupę — net pasibaisėjau, išvydęs savo paveikslą: taip nusiminęs, taip nesmagus jo išveizdis.

O ką gi darysi? Kad ir paliegęs, tarnavau žmonėms toliau.

Atėjo naujas viršininkas. Senąjį už vagystę viešų pinigų perkėlė į kitą vietą, kur pinigai da nebuvo išvogti. Šitas naujasis vadinosi Maksim Maksimovič Merzaveev. Turėjo jis gaidžio budą ir visada vaikščiojo su pentiniais prie čebatų. Nieks neįtikėtų, jog aš iš pirmos beveik dienos puoliau jam į akis. Tai tik turiu laimę prie viršininkų!

Atėjo Merzaveevui į galvą, mane sumaskoliuot. Už tokį darbą, kaip paskiau patyriau, visoki viršininkai taip gi gerai uždirba — da daugiau, ne kaip už tolydinį taisymą.

Maskoliavimą pradėjo nuo užgynimo lietuviškos kalbos ir rašto.

— Viešoje vietoje — ištarė Maksim Maksimovič — turi but vartojama maskoliška kalba.

O ta vieša vieta buvo mat anos lentutės su parašu „Žingine". Užtepė lietuvišką parašą ir padėjo maskolišką: *„Šagom".*

Bet šitas pasikėsinimas su uždraudimu lietuviškos kalbos nepasisekė. Naujas parašas patiko tik vaitams, šaltyšiams ir piemenims: budavo eina pro jį lėčiau ir bando neva maskoliškai kalbėt. Vienok, arkliai išvydę maskolišką parašą, pradėjo baidytis. Į trumpą laiką sudaužė keletą vežimų, sužeidė arba suvažinėjo keletą žmonių — na ir turėjo maskolišką parašą pašalint. Nors lietuviško nesugražino, bet arkliai jau nesibaidė. Likau visai be parašo.

Dabar, sakau, jau manęs nejudįs.

Kur tau?

— Aš turiu jį sumaskolint — ištarė kitu žygiu Merzaveev, šnairai pažiurėjęs į mano atlošas.

Laukiau, ką su manim padarys. Akyva buvo žinot, prie ko stversis dabar smarkusis maskolintojas Lietuvos tilto, jau sykį nepasisekus. O jo tuotarpu užmanyta, pritaikyt prie manęs baisiausią dalyką— prievartą. Kad da nors gerumu, tai kad ir jaustum neteisingus siekius, tai rodosi vis gi nebutų sunku ir biauru. O čia prievarta!

Užmanė, matote, išmest mano dalis, pritaisytas da Lietuvių rankomis ir vieton įstatyt naujas, prirengtas maskolišku budu po viršininko priežiura. Išpradžių buvo net nuspręsta, statyt visai naują tiltą, tiktai pradėjus svietui rėkti, turėjo apsistot ant „pertaisymo".

Šaukiasi viršininkas inžinierių, tą Nikčemnickį, ir sako, norįs tą ir tą, taip ir taip. Inžinierius, žiurint toks tiktai pelių perkunas, o kaip gabus prie užgriebimo pinigų! Mato, kad čia užmanyta neteisybė ne — sutinka prie to prisidėt ir da pats primena, ant vieškelių esą daug tiltelių, kuriuos galima butų apmaskoliuot. Žiurėk tu! tai neva Lenkas, katalikas, o Maskoliams padeda maskoliuot Lietuvos tiltus! Da žmonės šneka, buk Lenkai eina išvien su Lietuviais.

Pertaisymą apiprekiavo ant 3,000 rublių. Darbą paėmė pažįstamas jau mums Žydas, inžinieriaus didžiausias bičiulis.

Privežė baisybę medegos, mane vėl uždarė ir prasidėjo darbas. Trukšmo buvo, kur kas daugiau, ne kaip pirmą kartą taisant. Vyreli tu mano! Kaip ėmė draskyt mane, tai sakau, bus man paskutinoji. Da laimė, kad išgelbėjo mane inžinieriaus

(Tąsa ant 4 pusl.)

S. L. A. REIKALAI

GRAŽI PRADŽIA.

Pastebėjau SLA. organe „Tėvynėj" ir „Vienybėj", kad Brooklyno SLA. 83 kuopa įsteigė „Jaunuolių Vakarinę Mokyklą", kas yra labai pagirtinu daiktu. Jeigu kiekvienoje kolonijoje atsirastų tokių pasišventusių darbuotojų, kaip kad Brooklyne ir Worcesteryje, tai nereiktų mums eimanuoti, kad Amerikoje lietuvių vaikai amerikonėja.

Štai pavizdžiu Worcesteryje jau kelinti metai kaip Literaturos ir Dailės Dramos Draugija „Aušrelė" turi įsteigus vakarinę mokyklą vaikučiams mokyti ir jau šiandien yra pusėtinas burelis vaikučių, kurie labai puikiai lietuviškai kalba, skaito ir rašo. Ir vaikučiai yra paskirstyti į kelis skyrius; aukštesnius skyrius mokina „A. L." redaktorius V. S. Jokubynas, o žemesnius skyrius mokina šie Worcesterio darbuotojai ir SLA. 318 kuopos nariai: Antanas Kriaučialis ir Juozas Krasinskas. Ir šiemet tiek vaikučių priėjo, kad yra mokinami dviem atmainom ir dar negalima sutalpinti, nors ir yra nemaža dabartinė „Aušrelės" svetainė. Taigi aš patarčiau SLA. kuopų darbuotojams, kad kiekvienoje kolonijoje, kur tik yra pasišventusių žmonių, pamokyti vaikučius lietuviškai skaityti, o ypač Lietuvos Istorijos.

Jeigu jau negalima butų pasamdyt kokia svetainė, tai nors grįčioje paskirt vieną-kitą kambarį mokyklai ir tuo budu daug ko vaikučius išmokyt galima. Stebėtis reikia iš lietuvių vaikučių gabumų, nes yra tokių gabių vaikų, tik reikia juos mokyti, o tuomet nereikės laikraščių redaktoriams špaltas prirašyti, eimanuoti, raginti, kad rupintumės čionai priaugančio jaunimo lietuvinimu, nes esą mes jau jėgų — jaunųjų jėgų nebeturime ir nėra iškur jų pasisemti. Ir to svarbaus darbo neatliks vieni redaktoriai arba profesionalai žmonės. Tas priklauso kolonijų darbuotojams ir vaikučių tėvams. Sakau, reikia tik pasišventimo, energijos, tai viskas galima padaryti ir tas padaryti dar nėra vėlu. Todel reikia tik kolonijų darbuotojams ir SLA. nariams imtis rimto darbo — įsteigti vaikučiams mokyklėles, o tikras esu, kad pasekmės bus gražios. Vėliaus ir patys persitikrinsit ir džiaugsitės savo darbo vaisiais.

Mokslą Mylintis.

DAR APIE SLA. APSKRIČIUS.

„Tėvynės" 52 num., p. m., Senas Socialistas pakelia labai svarbų klausimą musų organizacijos gyvenime. Jis tenai kalba apie apskričius ir labai rimtais faktais ir logingais išvadžiojimais įrodo reikalingumą kiekvienai SLA. kuopai prigulėti prie apskričių ir darbuotis organizacijos labui. Perskaičius tą gražų p. Seno Socialisto sraipsnelį momentaliai žmogus pradedi manyti, kad ištikrųjų tos SLA. kuopos blogai daro ir nenori rupintis organizacijos reikalais, kurios neprisideda prie apskričių veikimo. Bet įsigilinęs į šį klausimą ir pažvelgęs į tikruosius gyvenimo faktus pamatai visai ką kitą.

Tiesa, čionai mano išreikštų faktų negalima taikinti visiems SLA. apskričiams ir visoms SLA. kuopams. Yra labai gerų ir darbščių apskričių, kurie savo veikimo pagrindan vien SLA. reikalus deda ir jokiomis pašalinėmis politikomis neužsiima ir kurios kuopos prie tokių apskričių neprisideda, ypač gyvendamos arti apskričių veikimo centro, tai jau čionai nėra jokio pateisinimo tokios kuopos apsileidimui. Ji daro labai blogai, nes savo jėgas laiko nuošalias jau koncentruoto veikimo. Bet šitos taisyklės taikinti visoms SLA. kuopoms, kurios nepriguli prie apskričių, negalima. Mat yra musų organizacijoje ir tokių apskričių, kuriems S. L. A. labas kuomažiausiai rupi ir jų vyriausiu tikslu yra pasidarbuoti vien partijos reikalais. Labai tankiai toki apskričiai tiesiog yra pajungiami komunistų partijinį politikos vežimą vežti ir todel yra nemaža tokių kuopų, kurios SLA. labą ir jo reikalus statydamos pirmoje vietoje, negali savo jėgų eikvoti pašalinės partijos darbams. Tad ir tokių kuopų negalima kaltinti, kad jos prie apskričio nepriguli.

Čionai kaipo pavizdį noriu pažymėti musų apylinkės apskričių veikimą. Gal retai kuriam SLA. nariui yra žinoma, kad pietinėje Illinois valstijos dalyje komunistai sudarė taip vadinamą „Apskričių Sąryšį". Į šitą sąryšį priguli vien komunistų partijos draugijos, k. t. ALDLD., kuri yra beveik išimtinai komunistinės propagandos raštų leidėja, LMPS., kuri yra moterų grynai partijinė organizacija ir oficialė komunistų partijos organizacija — Amerikos Darbo Partija. Į šitą grynai partijinį sąryšį yra įterpti ir du S. L. A. apskričiai, butent 9-tas ir 12-tas. Štai pereitų metų lapkričio pabaigoje ir gruodžio pradžioje šis komunistinis sąryšis, kuris kontroliuoja ir du SLA. apskričiu, surengė prakalbų maršrutą ir visur ant paskelbimų pirmoje vietoje buvo statomas SLA. vardas. Mat publika pamačius SLA. vardą skaitlingiau lankosi į prakalbas. Šito maršruto programą išpildė tulas P. V. Žalpis iš Chicagos, sakydamas visose surengtose vietose savo „spyčius". Vyrukas yra mažo išsilavinimo ir net nekokis kalbėtojas, vienok komunistų partijos agitatorius, ypač mažų miestelių pilkąjai publikai, yra neblogas. Man teko girdėti dvi prakalbos šito komunistų agitatoriaus, nes tyčia žingeidumo delei atsilankiau net į dvi vietas jo pasiklausyti. Jisai kalba daug nesąmonių apie svarbiousius gyvenimo klausinus ir garsiai spiaudosi į visa tai, kas lietuviui yra brangintina ir kiek galėdamas agituoja už komunistines organizacijas ir kaulija aukų komunistų partijos fondui, kurį jie vadina „Lietuvos Politinių Kalinių Fondu". Tiesa, p. Žalpis pakalba ir paagituoja ir už SLA., vienok kalbėdamas SLA. reikalais kalba tarsi tik del viso ko, jokio žymesnio fakto, jokio didesnio impulso neparodydamas, kas paragintų dar neprigulinčius prie SLA. lietuvius prie jo prisirašyti. Galimas daiktas, kad šis kalbėtojas — komunistų agitatorius negali daug ko pasakyti apie SLA. reikalus, nes juos žino tik apičiupomis, kaip ir kiekvienas eilinis narys. Vienok tas nepateisina kalbėtojo, kad jis eidamas kalbėti prakalbas rengiančios organizacijos reikalais, nepasistengia tinkamai prisirengti pasakyt gerą agitatyvišką prakalbą. Bet kuomet jis kalba komunistų partijinių organizacijų reikalais, tuomet jau visai kitokis upas ir kitokiu tonu kalba, negu kad apie SLA. reikalus.

Šitų prakalbų pasekmės yra tos, kad abiejose vietose, kur man teko buti, p. Žalpio prakalbose prie S. L. A. neprisirašė nei vienas narys, kuomet prie komunistų partijinių organizacijų gauta keli nauji nariai ir surinkta keliolika dolerių komunistų partijos fondui aukų. Jei teisingos informacijos man teko sužinoti iš SLA. apskričių darbuotojų, tai šito maršruto lėšas padengė vieną pusę SLA. apskričiai ir kitą pusę visų komunistinių organizacijų apskričiai. Ar Susivienijimas ką laimėjo iš šito maršruto negaliu pasakyti tikrai, bet galiu spėti, kad laimėjo tiek, kad pasakyta nuo estrados keliolika pastabų apie SLA. reikalus, kurios jau senai yra žinomos kiekvienam aktyviam SLA. nariui. Tuo tarpu komunistinės organizacijos ir jų partijos reikalai išgarsinti neblogai ir apčiuopiamos naudos padaryta. SLA. vardas pritraukė daugiau publikos, kuri į grynai komunistines prakalbas nesilanko, todel prirašyta keliasdešimt naujų narių prie aukščiau minėtų komunistų partijos organizacijų ir surinkta nemaža aukų į komunistų partijos fondą. Štai jums ir nauda SLA. organizacijai iš 9-to ir 12-to apskričių veikimo. Kiekvienam S. L. A. nariui, kuriam pirmoje vietoje rupi SLA. labas organizacijos veikime, gali buti aišku, kuriems dievams minėti apskričiai tarnauja.

Bet to dar negana. Šito maršruto rengėjai kreipėsi su įsakymais į visas SLA. kuopas, kad rengtų prakalbas. Ir štai SLA. 82 kuopoj, Pana, Ill., kilo net suirutė, nes čionai prakalbos buvo rengiamos visiškai kuopai nežinant. Pasipila čionai garsinimai, kad S. L. A. su aukščiau minėtomis komunistų partijos organizacijomis rengia prakalbas. Kuopos darbuotojai pamatė tokius plakatus, pamanė, kad Centras rengia tas prakalbas ir net supyko ant Centro, kad tas kuopai nieko nepranešė apie jo rengiamas prakalbas ir dar gi susidėjus su komunistinėmis organizacijomis. Tuojaus vienas SLA. 82 kuopos darbuotojas rašo į Centrą delei informacijų ir tik gavus iš Centro paaiškinimą, kad tenai irgi nieko nežinoma apie rengiamas prakalbas ir net Centras klausė, kas yra per vienas tas „Apskričių Sąryšis", tuomet 82 kuopos nariams paaiškėjo, kad čionai yra vien priprastas komunistų politikierių „skymas", kad išnaudojus SLA. vardą ir lėšas savo partijos reikalams, kaip paprastai šioje apylinkėje visuomet daro. Taipgi įdomus ir tas faktas, kad net SLA. Centras nieko nežino apie tą „Apskričių Sąryšį". O juk S. L. A. įstatymai reikalauja, kad kiekvienas SLA. kuopų veikimas turi buti žinomas Centrui, o apskričių veikimą juk ir sudaro kuopų veikimas. Taigi pasirodo, kad SLA. 9-tas ir 12-tas apskričiai net nepranešė Centrui, kad jie prijungiami prie komunistų partijinių organizacijų veikimo. Vadinasi, paslaptomis tas yra daroma.

Joki komentarai nereikalingi apie vertę aukščiau minėtų apskričių darbuotės SLA. labui. Iš šitų faktų, kurie čionai pažymėti, gali padaryti aiškią išvadą kiekvienas blaivai protaujantis SLA. narys, ko yra vertos tokios komunistų partijos užmačios musų organizacijos išnaudojimui. Taipgi ko yra verti toki S. L. A. darbuotojai, kurie patys budami SLA. nariais, paverčia šitokiu partijiniu vasalu musų organizaciją.

Man norisi pažymėti tik tas faktas, kad negalima kaltinti tų SLA. kuopų už neprigulėjimą prie apskričių, kurioms pirmoje vietoje rupi SLA. labas ir kurioms priseina prie tokių apskričių dėtis, kaip aukščiau minėti 9-tas ir 12-tas apskričiai. Visų pirma, reikėtų surasti priemonės, kad užkirtus kelias šitokiai apskričių darbuotei ir tokiam nuolankiam tarnavimui vienos ar kitos partitijos diktaturai ir tik tuomet jau galėsime kalbėti, raginti ir net versti kuopas prigulėti prie apskričių. Bet kuomet SLA. apskričiuose leidžiama šitokiem dalykam kartotis ir tas yra SLA. Pildomosios Tarybos toleruojama, tad negalima reikalauti, kad kuopos dėtųs prie apskričių ir netykslu kuopas kaltinti delei neprigulėjimo prie apskričių, bent kokius užmetimus joms darant. Jau laikas ir labai laikas sutvarkyti ir suvienodinti musų apskričių veikimas ir manau visi rimtesnieji SLA. darbuotojai, kuriems rupi SLA. labas, pasistengs surasti tinkamus budus prie reikalingos tvarkos prieiti.

Ilinojaus Darbuotojas.

SLA. 5-to APSKRIČIO KUOPOMS.

Dar kartą noriu priminti New Yorko apylinkės kuopoms, kad 5-to apskričio suvažiavimas įvyks 25 d. sausio po šiuo antrašu: A. Liutvino svetainėj, 69 S. Park St., Elizabeth, N. J. Prasidės 10 val. ryte.

Kiekvienam nariui, kuris tik turi Susivienijimo gerovę mintyj, turi buti aišku, kad veiklus apskritys yra labai naudinga įstaiga musų darbuotėj už Susivienijimo labą. Taigi visos apskričio kuopos ir tos kurios dar iki šiol nepriklausė prie apskričio dalyvaukite šiame suvažiavime.

E. N. Jeskevičiutė,
SLA. 5-to Apskr. Sekr.

PRANEŠIMAS SLA. 12-to APSKRIČIO NARIAMS.

Balsavimo pasekmės „Bedarbių Fondo".

Kai jau žinoma, SLA. 12-to apskričio XI-tas suvažiavimas buvo nutaręs įsteigti „Bedarbių Fondą", iš kurio butų mokama mėn. duoklės už tuos narius, kurie delei streiko ar šiaip nedarbo, neišgali užsimokėti mėnesinių mokesnių. Tam tikslui buvo išrinkta komisija pagaminti įstatus ir išsiuntinėti kiekvienai kuopai del priėmimo ar atmetimo. Balsavimo pasekmės, kurios buvo nuskirtos iki sausio 1 d., 1925 m., yra sekamos:

308 kuopa, Zeigler, Ill., už balsavo 39, prieš 19.

191 kuopa, West Frankfort, Ill., už balsavo 19, prieš 5.

161 kuopa, Christopher, Ill., už balsavo 18.

156 kuopa, Benton, Ill. prieš balsavo 40.

181 kp., Herrin, Ill., nėra pažymėta skaičius balsų, tik pažymėta, kad kuopa balsavo vienbalsiai už steigimą tokio fondo. Kadangi skaičius balsų nėra pažymėta, tai balsavimas nėra priskaitomas. Tokiu budu 76 balsai už, o 64 balsai prieš, t. y. nutarta steigti tokį fondą. Balsavime dalyvavo tik 5 kuopos iš 10-ties kuopų. Tai didelis apsileidimas, kad net 5 kuopos neprisiuntė balsavimo pasekmių. Kągi jos veikia, kad tokiu svarbiu klausimu nesiinteresuoja? Juk visame apskrityj yra virš 500 narių, o balsavime dalyvavo tik vos 150. Tai yra didelis apsileidimas daugumos narių, kad nesirupina organizacijos reikalais.

Kuomet tokis mažas skaičius kuopų ir narių dalyvavo balsavime ir tik maža didžiuma stoja už steigimą „Bedarbių Fondo", tai vargiai bus galima tokis fondas įvykinti gyveniman. Tas prigulės nuo apskričio valdybos veikimo. Greičiausia, kad apskr. valdyba dar turės palaukti iki sekamam suvažiavimui. Apie tai praneš pati valdyba.

Šio balsavimo pasekmės nebus pranešta atskirai kuopoms, todel raštininkai malonės šį pareiškimą perskaityti kuopų susirinkimuose, kad nariai žinotų kaip dalykai stovi.

Bedarbių Fondo Įstatų Komisija:

M. Pukis,
A. Leiton,
V Bielskis.

PRANEŠIMAS SLA. 9-to APSKRIČIO KUOPOMS.

Visoms prie 9-to apskričio priklausančioms kuopoms šiuomi pranešu, kad SLA. 9-to apskričio metinis ir iš eilės 12-tas suvažiavimas įvyks vasario 22 d., 1925 m., 10-tą valandą ryte, K. Ulecko svetainėj, Auburn, Ill. Taigi šiuomi meldžiu gerbiamų kuopų, priklausančių prie SLA. 9-to apskričio, išrinkti atstovus tiesotu budu sulig SLA. konstitucijos skyriaus II-ro, paragrafo 6 ir suteikti atstovams mandatus (liudijimus) su kuopos valdybos parašais ir kuopos anspauda, kurios turi antspaudą.

Taipgi meldžiu gerbiamų kuopų, kad duotų naudingus įnešimus suvažiavimui, kaip apskričio reikaluose, taip ir viso SLA. labui ir gerovei, pavizdžiu Vaikų Skyriaus didinimui nariais, įsteigimui vaikų mokyklėlių, taip pat bedarbių bei kitokių nelaimių ištiktų SLA. 9-to apskričio narių sušelpimui, kad galima butų juos užlaikyti SLA. geram stovyje, užmokant už juos duokles. Man rodos galima butų sutverti 9-to apskričio fondas tam tikslui. Parengiant piknikus, vakarus ir kitokius parengimus ir kooperuojant kelioms kuopoms vienoj ar kitoj artimiausioj apirubėje, butų galima lengvai tokia pašalpa SLA. nariams sudaryti. Taipgi rengiant prakalbas, paskaitas apšvietos, sveikatos ar agitacijos tikslais. Taigi visais aukščiau nurodytais tikslais klausimus gerbiamos kuopos savo susirinkimuose rimtai apsvarstę padarykite nutarimus. Ir netik mano pabriežtais klausimais, bet ir pačios prisidėkite gal ir naudingesniais sumanymais ir suteikite savo atstovams į aukščiau minėtą suvažiavimą. Jeigu suvažiavimas priims tokius naudingus įnešimus, tai jie bus ir įkunyti gyveniman, jei tik gerbiamos kuopos širdingai rems ir gelbės vykinti, o nauda bus mums visiems visais atžvilgiais.

Taipgi turiu mintyje su šia proga dar sykį kreiptis į tais kuopas, kurios gyvuoja 9-to apskričio ribose, bet nepriklauso prie 9-to apskričio. Jau nėra reikalo kuopų numerius bei vietas minėti, nes tas buvo skelbta jau keliais atvėjais, bet musų balsas paliko tyriuose šaukiančio. Tik tiek turiu paminėti, kad straipsnį Seno Socialisto „Tėvynės" Nr. 52 ir su autoriaus straipsniu reikia sutikti, išimant mažas ištraukas. Yra tyksliai pasakyta kaslink kuopų neprigulėjimo prie apskričių bei išsikalbėjimų. Jam reikia suteikti kreditas užtai. Pavizdžiu, argi nėra apsileidimas, kad 9-to apskričio ribose net 16 kp. nepriguli prie apskričio, kas mano buvo minėta „Tėvynės" Nr. 49. Taigi dar kartą bandau kreiptis prie jusų gerbiamos kuopos ir meldžiu prisidėti prie SLA. 9-to apskričio. Aš kviečiu jus ne delei savo kokių ypatiškų iš rokavimų, bet delei jųs pačių ir viso SLA. labo ir gerovės. Kaip ta patarlė sako: kur diduma ir vienybė — ten ir galybė. Jeigu mes visi sutartinai dirbsim organizacijos tikslų įgyvendinimui, tai galėsim viską atsiekti delei SLA. ir jo narių gerovės. Bet jei mes išsikalbėsim, kad tegul kiti dirba, jau mums ir taip bus gerai, tai turim žinoti, kad toki sakiniai mums visiems neš blėdį.

Baigdamas šį mano pranešimą, meldžiu tų gerbiamų kuopų, kad prisiųstumet atstovus į SLA. 9-to apskričio suvažiavimą įduodami mokestis nuo kiekvieno pilno nario po 10c., tai reiškia už 1925 metus metinės mokestys ir jusų atstovai turės pilną sprendžiamą balsą. Taipgi įduokite atstovams jusų kuopų įnešimus, bei naudingus sumanymus. Su šiuo atsišaukimu turiu viltį, kad gerbiamos kuopos, kurios dar nėra 9-to apskričio nariais, prisidės prie apskričio su sekamu aukščiau minėtu apskričio suvažiavimu.

Jurgis Bulota,
SLA. 9-to apskr. pirmininkas.

IŠ SLA. KUOPŲ DARBUOTĖS.

318 kp., Worcester, Mass.

Nesenai sutverta nauja S. L. A. 318 kp. smarkiai auga. Naujų narių gaunama beveik kasdien, už ką priguli didelis ačiu veikliai valdybai.

Nelabai senai, dar pradžioje savo gyvavimo 318 kuopa turėjo balių, kuris pasisekė gerai ir pelno liko gerokai. Dabar antra pramoga įvyko 3 d. sausio „Aušrelės" svetainėj, kurį buvo pavadinta „obuolių balium". Žmonių prisirinko

LIETUVOS TILTO ATSIMINIMAI.

(Tąsa nuo 3 pusl.)

ir Žydo godumas. Merzavcev nė nesusiprato.

Matote, kad mažiau reiktų pirkti naujos medegos, tai įsakyta darbininkams, žinoma už geresnį užmokestį, naktimis tašyt ir obliuot senas išmestas mano dalis. Iš vakaro buvo jos senos, o iš ryto jau naujos ir tiko.

Na, už tai pertaisymas parėjo tik į 500 rublių.

Tokiu budu atgriebiau atgal daug lentų ir balkių, nors susilpnintų, bet vis gi savo ir drutesnių už naujuosius priedus. Davė štai iš vienos pusės naujus polius — jau apie menkesnes dalis nė neminėsiu. Tai man poliai! Kreivi, ploni ir da gi įstatyti į žemę viršunėmis, mat kad per vandenį ne butų taip žymus jų plonumas. Ar tai jiems tiltą laikyt? Karvelidei dar permenki!

Tai gi dabar aš jau toks ir tiltas.

Važiuoja tuščiomis, o aš siubiuoju, tarytum kliubai; eina pėščias — aš siubuoju; šunelis zovada perbėgs — aš taip gi siubuoju. Sakau, kad nebučiau atgriebęs nors keletą savo senųjų dalių, tai but buvę po manęs.

Visi mato, kad aš niekai, o viršininkas nesirupina. Jis tikisi, mat, jog aš jau sumaskolntas, girėsi vyriausybei ir jam to gana.

Ką aš sakau, gana? Negana!

Neseniai vėl išsitarė Maksim Maksimovič, kad jis verseęs mane į pravoslaviją. Kaip atliks, tai sunku įspėt. Aš žinau tik, kad verčiant į pravoslaviją, turi pravoslaviškai apskrikštyt, t. y. panardint į vandenį.

Tai mane delto silpnino, kad aš panerčiau į Šešupę?

Išgrauž!

Kol bus tilte nors viena senoji mano dalelė, tai tokio krikšto nebus — išlaiksiu. O visų dalių bičiuliai permainyt nesuspėsite... Juk ir jųs patys ne amžini: nusmuksite, bevažinėdami per *savo darbo* tiltus.

pilnutė svetainė, tarpe kurių buvo narių ir svečių, kurie labai linksmai praleido laiką. Buvo ten įvairių žaislų, laimėjimų ir tt. Taipgi buvo ir šokiai, daugiausiai lietuviški. Šokiams grojo smuika J. Gerulis ir pianu akomponavo V. Paltanavičaitė.

Sekretorius pareiškė, kad tą pat vakarą prisirašė keli nauji nariai. Taigi smagu yra paminėti tokius naudingus parengimus naujosios SLA. kuopos. Galima tikėtis, kad tokių įvairių parengimų bus ir daugiau, nes tarpe kuopos narių galima patėmyti gerą upą ir draugišką sutikimą. Naujosios kuopos vedėjai yra geri, dorųs, darbštųs tautininkai, kuriems organizacijų reikalai jau senai gerai suprantami. Taigi taip dalykams stovint galima tikėtis puikios ateities SLA. 318 kuopai.

Reporteris.

113 kp., Thompsonville, Conn.

Gruodžio 7 dieną įvyko kuopos metinis susirinkimas, į kurį atsilankė gana gražus burelis narių, bet toli gražu ne visi kuopos nariai šiame susirinkime dalyvavo, nežiurint net į tai, kad buvo paskelbta per organą kas laukia narius, jei neatsilankys į šį susirinkimą — kiekvienas be jokio išsikalbėjimo bus baudžiamas $1.00. Matyt nariai nekreipia domės net į kuopos nutarimus apie jiems uždedamas bausmes už nelankymą kuopos susirinkimų. Iš kuopos valdybos raportų ir komisijos paaiškėjo, kad kuopa turi narių 63, o mirė 2, turto pinigais iždė $1,045.45 padėta į banką ant 4% ir J. L. Paskolos bonas $100.00. Viso $1,145.45. Visi kuopos reikalai vedami geroje tvarkoje. Iš organizatoriaus raporto paaiškėjo, kad pereitais metais prisirašė tik 4 nauji nariai. To priežastimi yra bedarbė, nes musų mieste dirbtuvės dirba tik po 3 dienas savaitėj, o kiti departamentai visai nedirba.

Išrinkta visa nauja kuopos valdyba, išskyrus protokolų raštininką. Todel linkėtina gerų pasekmių naujai valdybai darbuotis kuopos ir visos organizacijos labui šiais metais, o ypatingai organizatoriui, kad kodaugiausia prirašytų vaikučių prie kuopos, kurie yra labai pageidaujami dei SLA.— musų gerbiamos organizacijos, o labiausia šiame svarbiame momente, kada yra paskelbtas SLA. IV-to apskričio konkursas.

Senbernis.

212 kp., Kenosha, Wis.

Nors SLA. 212 kp. turi ir dovanas paskyrus nariams išlaimėjimui, kurie atsilanko į susirinkimus, kad tik geriau paskatinus narius lankyti kuopos susirinkimus ir abelnai veikti del kuopos ir Susivienijimo gerovės, bet ir tas nieko negelbsti. Kuopa turi apie 140 narių, bet į susirinkimą atsilankė vos apie 30. Prisiminus, kad buvo metinis susirinkimas, tai ištikrųjų liudna. Tiesa, daugumą narių girdėjau kalbant, kad jie del to nelanko susirinkimų, kad juose buna perdaug partinių užsivarinėjimų. Bet aš gerbiamieji turiu jums pasakyti, kad daugiau jau gal nebebus tų užsivarinėjimų vienų ant kitų, nes visa kuopos valdyba metiniame susirinkime pasižadėjo dirbti ir visus narius raginti mest tuos partyvius užsivarinėjimus ir veikt del kuopos ir Susivienijimo gerovės.

Dar turiu priminti jums gerbiamieji nariai, kad jeigu jau taip esat apsileidę ir nelankot susirinkimų, tai malonėkit lankyti nors kuopos parengimus. Jeigu mes patys neremsim savo parengimų, tai kasgi rems? Mes žinom, kad kuopa be išlaidų negali gyvuoti. Tik vienam fin. sekr. reikia užmokėti $50.00 į metus, o kur kitų viršininkų algos. Be to, dar yra ir kitokių išlaidų. Reikia paskleist agitacija už Susivienijimą ir tt., bet tam tikslui mokesčių jokių nemokam. Tankiai mat buna taip, kad mes tą patį vakarą, kada buna kuopos parengimas, lankomės smuklėse ar kur kitur praleidžiame pinigus. Tai argi negeriau butų atsilankyti į savo mylimos kuopos parengimą ir turėti gerą laiką, o sykiu paremti ir kuopą finansiškai.

Iš metinio susirinkimo nutarimų paminėsiu tik svarbesnius. Nutarta sulošti teatrą ir tam darbui išrinkta komisija. Tik gaila, kad komisijos pavardžių neužsirašiau. Taipgi buvo pastebėta klaida mano rašinėlį, kuris tilpo „Tėvynėj", kad Dailės Chorą vadovauja panelė Jasioliuniutė. Ištikrųjų, tai panelė Jasioliuniutė tik laikinai mokino chorą, nes p. S. Vaitelis buvo labai užsiėmęs savais darbais, o ne rezignavo. Dabar vėl sugrįžo mokyti chorą.

Kadangi kuopos knygyne randasi daug knygų, tai nutarta pasiųsti į Lietuvą. Taipgi nutarta atsikreipti ir į pavienius narius, kurie turi knygų ir skaito sau nereikalingom, tai kad paaukotų jas siųsti į Lietuvą. Taigi šiuomi meldžiu visų, kurie turite nereikalingų sau lietuviškų knygų, malonėkite paaukoti savo gimtinei šalei Lietuvai ir priduokit persiuntimo komisijai: A. Pakšiui arba J. Marcinkevičiui.

SLA. 10 apskritys turėjo parengęs prakalbų maršrutą. Gruodžio 21 d. įvyko Kenošoj. Kalbėjo p. Valančius iš Chicagos. P. Valančius kaipo kalbėtojas savo užduotį atliko. Tik gaila, kad publikos atsilankė vos 23 ypatos. Iš to jau aiškiai galima suprasti, kaip musų nariai įdomauja savo parengimais.

Ig. Baubonis.

272 kp., Amsterdam, N. Y.

SLA. 272 kp. laikė savo metinį susirinkimą 4 d. sausio, 1925 m., Amerikos Lietuvių Kliubo svetainėj. Nariai į susirinkimą atsilankė veik visi, išskyrius porą, kurie aplinkybių delei negalėjo pributi. Iš to matoma, kad 272 kp. nariams apeina kaip kp., taip ir visos organizacijos labas.

Šiame susirinkime tapo išrinkta kp. valdyba šiems metams beveik visa ta pati, išskyrius porą vietų. Aptarius kp. reikalus tarp kitko likosi nutarta kreiptis su prašimu prie Amerikos Lietuvių Kliubo, kad leistų 272 kp. naudotis svetaine kas mėnuo del kp. susirinkimų ir kitokių pramogų. Kliubiečiai labai prielankiai atsinešė į SLA. 272 kp. prašimą. Kliubo iždininkas p. A. Kubilius paaiškino trumpai ir prielankiai prijausdamas kp. reikalams, po kurio prašymas vienbalsiai likosi kliubiečių priimtas. Dar prieg to mums yra smagu pareikšti, kad kliubo pirmininkas p. A. Mockus ir kiti du veiklųs kliubo nariai p. P. Lalas ir p. J. Karužas ten pat prisirašė prie SLA. 272 kp. Atsiprašau gerbiamieji, kad pavartoju vardus, nes gerai žinau, kad garbės nenorit. Bet atleiskite man kuomet pavartoju, parodydamas kitiems kaipo pavizdį rimto ir gerai apgalvoto padaryto žinksnio. Todel ir kiti lietuviai turėtų prisidėti ne atidėliodami prie didžiausios lietuvių susišelpimo brolijos — Susivienijimo Lietuvių Amerikoje. Nesa be tvirtų tautiškų organizacijų netik kad nieko naudingo nenuveiksime, bet dar kas mus laukia, tai pamislykim giliai ir rimtai.

Ypač mes, amsterdamiečiai, dabar gyvename taip vadinamus „Juozo Didžiojo" laikus, kuris stengėsi mus nusilpnint tautiškame susipratime, panaudodamas visą savo „kulturingą" jėgą ir „cnatlyvas" senmerges su „palaimintais ubagais dvasioje". Ir tas yra daroma prieš savo brolius lietuvius, kurie bando žengti kulturos ir susipratimo link. O jau tautiškų draugijų, ypač Kliubo vardas, jam ištarti, tai nelygina kaip čemeryčių puodukas išgerti.

Atrodo taip, kad savo tautiečių užsnudime numato savo „stono išganymą". Jei taip, tai auginkime tautiškas organizacijas, ypač pasodintą tvirtą medį — SLA., kuris yra arti puse šimtmečio amžiaus ir yra jau pusėtinai tvirtas ir gana šakotas, po kuriuo kiekvienas lietuvis privalo glaustis ir sandarbininkauti kartu su savo viengenčiais. Susivienijimas Lietuvių Amerikoje yra laisvas nuo visų partijų, nepriguli nė prie jokios sektos, tačiau narių įsitikinimų nevaržo — jo tikslas yra sutraukti visus lietuvius sveikus kunu ir protu vienan brolijos ryšin, kad atsilaikyti prieš sveikatos, tautystės ir broliško sugyvenimo ardytojus.

Tas pats.

243 kp., Fitchburg, Mass.

Sausio 5 d. įvyko 243 kuopos metinis susirinkimas. Nariai atsilankė visi, kas labai pagirtina. Valdyba pasiliko beveik ta pati, tik nekurie persimainė vietomis. Tik kažin kodel nariai neatįsta svarstyti svarbiausių klausimų. Pavizdžiu drg. Jakštis įnešė prisidėti prie apskričio ir nurodinėjo, kad prisidėjus prie apskričio daug ką butų galima nuveikti kaip del kuopos taip ir del visos musų organizacijos labo. Kadangi įnešimo niekas neparėmė, tai įnešimas nupuolė.

Vienok tulas kuopos narys verkšlena per organą „Tėvynės" Nr. 1, kad nariai užsipuldinėja bereikalo viens ant kito ir trukdo veikimą. Jeigu gerb. kuopos narys nori kuopą padidint nariais ir sustiprint finansais, tai kodel nepritarėt prisidėt prie apskričio? Jųs daug sykių pasakėt: ką čia svarstyt — užsimokėjai ir eik namo. Pagaliau, kodel kuopos narys sąryšį taip karštai gynėt ir patarėt rinkt delegatuis veiklesnius narius? Tai dabar kuopos narį pasistatykit sau klausimą: kas jumi svarbesnis — ar sąryšis, kuris gali atnešt ir nuostolių kuopai, ar prisidėjus prie apskričio ir veikt su visais sykiu del organizacijos labo? Juk ginčai ir kritikos paliečiančios musų organizacijos veikimą yra net reikalingos. Tankiausiai tik gerai išdiskusavus klausimą tegalima jis nutarti, todel aš nesakau ir niekuomet nesakiau, kad jau yra šventa teisybė, jei kas ką pasakė. Bet tik nereikia karščiuotis, o šaltai ir rimtai svarstyti reikalus. Tiek šiuo sykiu.

F. Jakštis — fin. sekr.

250 kp., Maspeth, N. Y.

Sausio 5 dieną įvyko metinis susirinkimas SLA. 250 kuopos. Iš valdybos raportų pasirodė, kad kuopos iždė yra virš 40 dolerių, o kuopoj narių randasi 42. Viskas but nieko, bet iš raportų pasirodė, kad kuopa praeitais metais nebuvo surengus jokios pramogos.

Į valdybą tapo išrinkta tie patys darbuotojai ir į tas pačias vietas, kuriose ir pereitais metais buvo, tik tai pereitais metais kuopa neturėjo korespondento, tai šiam metui išrinko korespondentu M. Stakovą.

Vėliaus buvo kalbėta apie surengimą kokios nors pramogos. Žinoma, susirinkimas negalėjo padaryti konkrečio tarimo, kada ir kokią pramogą surengti, nes nežinia kada ir kokią svetainę bus galima gaut. Taipgi buvo kalbėta, kad programo paįvairinimui butų galima gaut Operetės Draugijos chorą, kad suloštų operetę „Vaikas ar Mergaitė". Tam darbui išrinkta komisija, kad paimtų svetainę ir susižinotų su Operetės Draugijos choru, ar jis galėtų mums sulošt paminėtą operetę.

Čia, Maspethe, kas nors reikėtų daryti, nes lietuvių yra ne šimtai, bet tukstančiai, tad vietoj, kad SLA. kuopoj randasi keturiasdešimt narių, turėtų buti nors šimtas. Manoma, kad šiais metais valdyba pasidarbuos, kad suradus budus kaip gauti naujų narių į kuopą.

SLA. 250 kp. korespondentas.

Iš Lietuvos Laikraščiu

PANAIKINTAS ARKLIŲ TRAMVAJUS.

Be galo senų laikų padaras ir šio amžiaus sostinių retenybė, vieno arklio jėgos velkamas vagonas 1923 m. gale baigia savo dienas ir keliauja į muzėjų, kame bus istorinė retenybė. Apie Naujus Metus amžiną atilsį arklių tramvajaus linija žada vaikščioti aštuoni dideli vagonai, varomi benzino motorų ir apšviečiami elektros. Vagonus dirbs Amer. Lietuvių Prekybos bendrovė.

SPAUSDINA ČIURLIONIES MUZIKOS KURINIUS.

Švietimo ministerija leidžia M. K. Čiurlionies muzikos kurinius iš 7 sąsiuvinių. Muzikos kurinius redagavo kompoz. St. Šimtus. Spausdinami Berlyne.

REDAKCIJOS ATSAKYMAI

Reporteriui, Linden, N. J. Tamstos prisiųstos korespondencijos nuorašo, kuri pasiųsta ir kitiems laikraščiams, „Tėvynėje" nedėsime. Mes talpiname tik tokius rašinius, kurie skiriami tik vienai „Tėvynei", o antra neturime tiek vietos SLA. organe, kad tokius ilgus pranešimus talpinus pašalinių organizacijų reikalais.

P. Janušauskui, Cleveland, Ohio. Apie tuos reikalus ir darbuotę tais reikalais SLA. 14 kuopoj, jau buvo net dviem atvėjais platokai aprašyta „Tėvynėje". Vesti polemikas ir atsakinėti ant šmeižtų tų gaivalų, kurie pašaliniuose laikraščiuose šmeižia SLA. darbuotojus, butų tik bereikalingas vietos eikvojimas SLA. organe. Todel Tamstos gana ilgo rašinėlio „Tėvynėn" nedėsime.

Montello, Mass., Darbuotojams. Tamstų prisiųstos iškarpos reikale sutvarkymo Tautiško Namo, „Tėvynėn" nedėsime. Mums nepatogu iškarpos iš kitų laikraščių perspausdinti, prieg tam „Tėvynėje" nėra tiek vietos, kad vedus polemikas ir dar tokias ilgas polemikas visai pašaliniais reikalais.

Kuopu Susirinkimai

Bentleyville, Pa. SLA. 171 kuopos susirinkimas įvyks 18 d. sausio, 1925 m., 2 val. po pietų, Lietuvių svetainėj. Visi nariai malonėkite susirinkti, nes bus renkama kuopos valdyba 1925 metams. Turime ir kitų svarbių reikalų apsvarstyti. Atsiveskite ir naujų narių prirašyti prie SLA. 171 kuopos. Už nepribuvimą susirinkiman busite baudžiami po 25c.

M. Gramas.

McKees Rocks, Pa. SLA. 286 kp. susirinkimas įvyks 18 d. sausio, 1925 m., 6:30 val. vakare, A. P. L. A. 2 kp. svetainėj, 24 Lokus St. Visi nariai yra kviečiami atsilankyti, nes tai yra metinis susirinkimas ir bus renkama kuopos valdyba 1925 metas. Turime ir kitų reikalų apsvarstyti. Atsiveskite ir naujų narių prirašyti prie SLA. 286 kuopos.

J. Mažeikis — sekr.

Pittsburgh, Pa. SLA. 40 kp. metinis susirinkimas įvyks 18 d. sausio, 1925 m., L. M. D. svetainėj, 142 Orr St., 2 val. po pietų. Malonėkite visi nariai ir narės skaitlinkai susirinkti, nes bus renkama kuopos nauja valdyba 1925 metams. Turime ir kitų svarbių reikalų apsvarstymui. Atsiveskite ir naujų narių prirašyti prie S. L. A. 40 kuopos.

P. Savickas — sekr.

Paieškojimas

Aš Tumosa Kazys paieškau savo brolio Miko Tumoso, kuris paeina iš Netičkampio k., Kvietiškio v., Mariampolės par. Prieš karą gyveno Bostone. Kas apie jį žino, prašau pranešti šiuo antrašu:

KL. KAZ. TUMOSA,
Gižai, p. Vilkaviškis, Lithuania.

NGL
NORTH GERMAN LLOYD
LAIVAKORTES Į ABI PUSI
NUPIGINTOS
Į Lietuvą Per Bremen'ą
Trečia klesa tiktai kajutos.
Nepiliečiai grįžtanti bė y 12 mėnesių prieplaukoje ne urėš jokių kėblu nų.
32 Broadway New York arba bile vietos agento

Bell Phone 5316
DR. E. G. KLIMAS
Jau sugrįžo iš Europos ir vėl praktikuoja mediciną posenovei žemiau telpančiu adresu.
Ofiso valandos:
Savam ofise nuo 8:30 val. iki 10 val. ryte: nuo 6 val. iki 8 val. vakare.
Samaritan Ligoninėj, medikalėj klinikoj, nuo 12 val. iki 1 val. po pietų.
Northeastern Ligoninėj, vaikų džiovos klinikoj, antradieniais nuo 3 val. iki 5 val. po pietų.
Kitais reikalais pasitarimas sulig sutarties.
2538 E. Allegheny Ave.,
PHILADELPHIA, PA.

SLA. PILDOMOSIOS TARYBOS IR KOMISIJU ADRESAI

Pildomoji Taryba:

Prezidentas — St. Gegužis, Mahanoy City, Pa.
Vice-Prez. — V. Kamarauskas, 177 Slocum St., Edwardsville, Pa.
Sekretorė — P. Jurgeliutė, 307 W. 30-th St., New York, N. Y.
Iždininkas — T. Paukštis, 13 Mill St., Pittston, Pa.
Iždo Glob. — J. M. Danielius, 193 Grand St., Brooklyn, N. Y.
Iždo Glob. — M. A. Raginskas, Box 144, Plymouth, Pa.
Dr.-Kvot. — Dr. E. G. Klimas, 2538 E. Allegheny Ave., Philadelphia, Pa.

Kontrolės Komisija:

J. W. Liutas, 45 Broadway, c/o U. S. Lines, New York, N. Y.
B. Saloveičikas, 17 Dwight St., New Britain, Conn.
K. Strumskis, 9729 — 107-th St., Richmond Hill, N. Y.

Apšvietos Komisija:

Pr. Bajoras, 417 E. 25-th St., Brooklyn, N. Y.
Dr. A. Montvidas, 25 E. Washington St., Chicago, Ill.
J. O. Širvydas, 193 Grand St., Brooklyn, N. Y.

Įstatų Komisija:

K. Jurgelionis, 3335 So. Halsted St., Chicago, Ill.
K. Gugis, 3323 S. Halsted St., Chicago, Ill.
Z. Puišiutė-Šalnienė, 366 W. Broadway, So. Boston, Mass.

Finansų Komisija:

J. S. Lopatto, Coal Exchange Bldg., Wilkes Barre, Pa.
A. F. Bredickas, Shenandoah Trust Co., Shenandoah, Pa.
A. Mikalauskas, 125 Grand St., Brooklyn, N. Y.

Sveikatos Komisija:

Dr. I. B. Bronušas, 3037 O'Donnell St., Baltimore, Md.
Dr. S. Biežis, 3114 W. 42-nd St., Chicago, Ill.
Dr. A. J. Karalius, 3303 S. Morgan St., Chicago, Ill.

Labdarybės Komisija:

P. Jurgeliutė, 307 W. 30-th St., New York, N. Y.
M. Baldauskiutė, 60 Third St., Wyoming, Pa.
P. Balickienė, 1804 W. 64-th St., Chicago, Ill.

Stovio, Skundų ir Apeliacijų Komisija:

F. Živatas, 1823 N. Main St., Scranton, Pa.
J. M. Buchinskas, 76 Glenwood Ave., Binghamton, N. Y.
S. Bakanas, 149 Moultrie St., Pittsburgh, Pa.

VISI SLA. NARIAI IR NARĖS REMKITE TUOS BIZNIERIUS KURIE GARSINASI „TĖVYNĖJE."

LIETUVON

GERA NAUJIENA. Naujas Suv. Valst. įstatymas pavelija atlankyti Tėvynę ir buti metus, paskui be kliučių grįžti Amerikon nežiurint kvotos.
Musų dideli laivai milžinai, kaip MAJESTIC, didžiausias pasauly, OLYMPIC, LAPLAND, PITTSBURGH, etc. siulo greitą kelionę į Cherbourg, Southampton, Antwerp. Daug laivų išplaukia kas savaitė.
Visi musų 3-čios klesos keleiviai gauna atskirus kambarius dviems, keturiems ar šešiems žmonėms. Patogumai, puikus maistas ir mandagumas.
Kreipkitės prie mus vietinių agentų arba
WHITE STAR LINE
RED STAR LINE
No. 1 Broadway, New York.

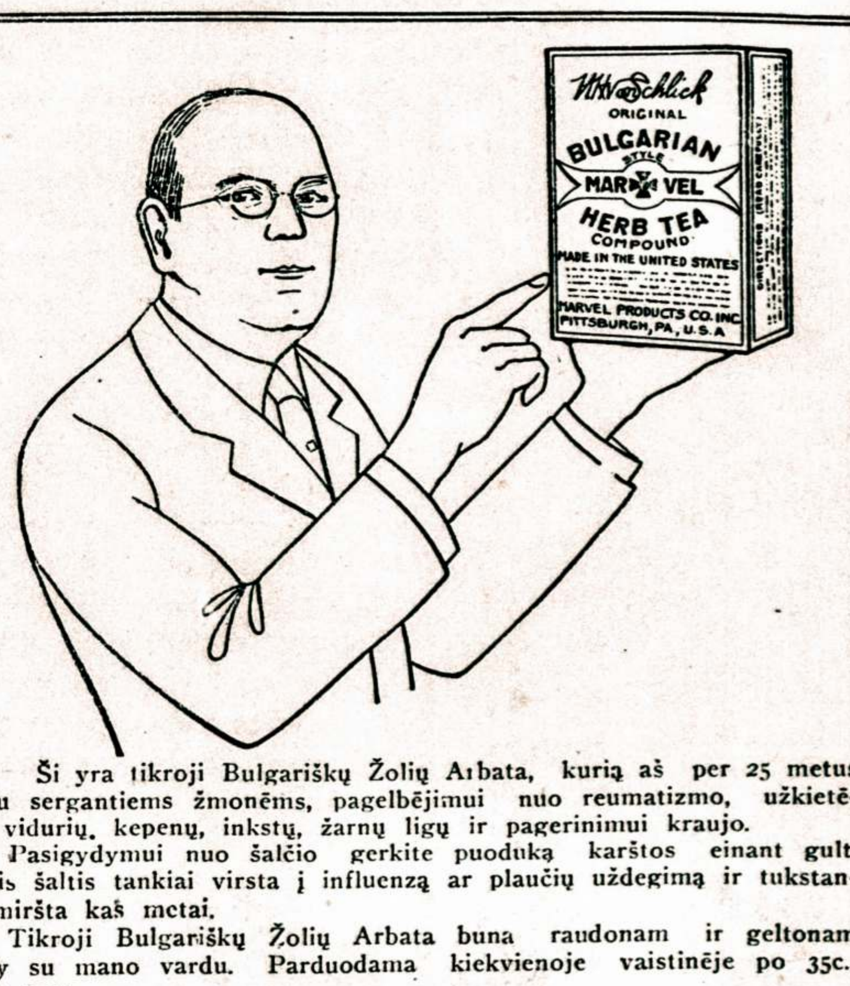

Ši yra tikroji Bulgariškų Žolių Arbata, kurią aš per 25 metus taisiau sergantiems žmonėms, pagelbėjimui nuo reumatizmo, užkietėjimo vidurių, kepenų, inkstų, žarnų ligų ir pagerinimui kraujo.
Pasigydymui nuo šalčio gerkite puoduką karštos einant gult. Didelis šaltis tankiai virsta į influenzą ar plaučių uždegimą ir tukstančiai miršta kaš metai.
Tikroji Bulgariškų Žolių Arbata buna raudonam ir geltonam pakely su mano vardu. Parduodama kiekvienoje vaistinėje po 35c., 75c. ir 1.25.
Pasarga: Didelės šeimynos privalėtų turėti mano didijį 5 mėnesiams pakelį. Prisiųskite 1.25, o aš tuojaus jums jį pasiųsiu. Adresuokite man — H. H. Von Schlick, President, 227 Marvel Building, Pittsburgh, Pa.

KOSULI SUSTABDYK TUOJAUS VARTOJANT
SEVERA'S COUGH BALSAM.
Laikyk ji po ranka. - Kaina 25c ir 50 centai.
Severa's Cold and Grip Tablets
sulaika persišaldymą nedodant jam išsivystyti. Kaina 30 centai pas aptieką
Severo Kalendoriu 1923 metams gaunama visur aptiekose, ar nuo
W. F. SEVERA CO.. - CEDAR RAPIDS, IOWA

Pleiskanos sunaikina— Ruffles atgaivina!
Kaip vanduo nuolatos lašėdamas ant akmens išmuša duobę, taip ir pleiskanos, nors išlėto bet tikrai, sunaikina plaukų šaknis ir yra priežastimi plaukų suplonėjimo, kurie su laiku pasiduoda nuplikimui.
Neprisileiskite šitokio atsitikimo prie savęs! Naudokite
Ruffles
tuojaus, kai tik pastebėsite pleiskanų—tų nešvarių baltų lupynėlių pirmą pasirodymą savo galvoje. Ruffles sunaikins pleiskanas ir paragins augimą jusų plaukų. Bonka 65c. aptiekose, arba už 75c. prisiunčiame stačiai iš dirbtuvės.
F. AD. RICHTER & CO.
104-114 So. 4th Street Brooklyn, N. Y.

Prusų Lietuvių Engimas

Vokietijos respublikos konstitucija, priimtoji po karo Veimaro mieste, savo 113-tuoju straipsniu laiduoja tautinėms mažumoms mokyklas, bažnyčias, draugijas ir kt. su savo kalba. Einant šituo straipsniu, Prusų lietuviai, kurių lig šiai dienai yra užsilikę ligi 100,000 žmonių, turėtų turėti mokyklas su savo prigimtąja kalba, bažnyčias, kuriose pamaldos eitų lietuviškai, ir draugijas, kurios niekieno nevaržomos galėtų dirbti kulturos darbą. Bet, deja, tas Vokietijos konstitucijos straipsnis tėra tik gražųs žodžiai, įrašyti į konstituciją tik pasirodymui pasauliui, kad štai, kokia laisvamylė ir demokratinga yra vokiečių tauta. Apie to straipsnio vykinimą taip, kaip pas mus (davus mums patiems žydams, lenkams, vokiečiams ir latviams mokyklas su jų kalba), Vokietijoje niekas negalvoja. Lig šiol Prusų lietuviai neturi nei vienos mokyklos, kurioje butų dėstoma jų kalba, neturi nei vienos bažnyčios, kurioje butų skelbiama jiems Dievo žodis jų prigimtąja kalba. Jeigu kur tas daroma, tai tik tam, kad pasityčiojus iš lietuvių kalbos ir ją nuženminus pačių lietuvių akyse. Bet maža to, kad Prusų valdžia neduoda lietuviems mokyklų ir bažnyčių su jų kalba. Paskutiniai įvykiai rodo, kad ta valdžia ir jos pastatyti vokietintojai galvoja, kaip visai atėmus iš lietuvių visas paprastas piliečio laisves ir visai išnaikinus lietuvių kalbą. Pati valdžia to darbo nedrįsta imtis, nes prieš visą pasaulį dabar daro „vokiečių tautos kankinės" veidą ir nepatogu bus, kad pasaulis sužinos, kokius darbelius ta „kankinė" su savo tautinėmis mažumomis dirba! Del to ji privalo naudoti prieš lietuvius savo samdinius civilinius vokietintojus, kad tie persekiotų lietuvius ir kliudyty jiems organizuotis!

Nesenai buvo štai kokis įvykis. Kaukėnuose buvo lietuvių vakaras su dainomis ir vaidinimu. Dar prieš vakaro pradžią kitame namo gale, kur turėjo buti vakaras, susirinko vokiečių rėksnių ir kėlė didžiausią triukšmą. Tarpdury, pro kurį buvo einama į vakarą, sustojo girtų vaikezų, užkimšo duris ir neleido į vidų įeiti, koliodamiesi biauriais žodžiais. Nemaža lietuvių, bijodami skandalo, sugrįžo namo. Pradėjus dainuoti paskutinę dainelę, perpiauta elektros viela. Sutaisius tą, perpiauta kitoj vietoj ir taip po kelis kartus, kol visame name susprogdinta šviesa. Pašaukta policija nei vienu pirštu nepajudino didvokietiškus triukšmadarius sudrausti ir lietuvius apginti! Prieš vakarą vietos vokiečių laikraštukas įdėjo visą įspėjimą, kuriame taip rašė:

„Atsargiai! Vokiški kaukėniškiai! Jokiam vokiečiui nevalia lankyti šį lietuviškos Giedotojų Draugijos surengimą! Apsimetę buk darą meno darbą, jie vien dirba už didįjį lietuviškumą. Mes vardus tų vokiečių (čia suprantama lietuvių, Vokietijos piliečių), kurie lankys šį koncertą, skelbsime ir viešai išpeiksime! Yra žinoma, kad pakalnės apskrity gyvena familijos, kurios siaurame skrituly didžio lietuviškumo idėjas šelpia ir slapčiai tylų knisimo darbą daro. Žiurėkite tokiems žmonėms į pirštus. Laukan visi didžiojo lietuviškumo draugai, kurie gyvena musų apskrityje. Laukan lietuviškoji Giedotojų Draugija. Tegul dainuoja ji Kaune žemaičiams! Mes atsižadame to smagumo!"

Iš vokiečių policijos elgėsio, matyt, kad tai yra daroma su Prusų valdžios žinia ir pritarimu.,. Taip engia visvokiečiai Prusų lietuvius! Ką jie pasakytų, kad pavyzdžiui, Kaune ar Klaipėdoj taip pasielgus su vokiečių vakaru?

Jonas Milerat.

(„Trimitas")

A. + A. Prof. Kazimieras Buga

Kai jau „Tėvynės" skaitytojams yra žinoma, kad gruodžio 2 d., p. m., mirė Karaliaučiuje musų didis mokslininkas ir žymiausis kalbininkas **Prof. Kazimieras Buga.** Jo mirtis, tai neapsakomai skaudus smugis visai lietuvių tautai ir todel visa tauta apsidengė gėdulos rubu netekus savo žymiausio moksliniko ir kalbininko.

Kas gi tokis buvo Prof. Buga ir kurie jo nuopelnai, kad visa tauta taip sujudo ir nuliudo del jo mirties? — gal nevienas paklaus išgirdęs apie šito mokslininko mirtį. Kad tinkamai atsakius į šį klausimą, čionai perspausdiname iš įvairių šaltinių žinias, kurios vienos kitas papildo ir nušviečia Prof. Bugos asmenį ir jo nuopelnus lietuvių tautai ir filologijos mokslui.

„Lietuvos Žiniose" p. J. K. rašo sekamai:

Jo neteko ne vien Lietuvos Universitetas, kuom jis vienintėliai buvo žinomas platesniame pasauly, ne vien Lietuvos visuomenė, dabartinė ir busianti Lietuva jo asmeny nustojo didžiausio gimtosios kalbos tyrėjo ir žinovo — mokslingojo kalbininko, — visas mokslingas pasaulis su jo mirtimi nustojo **didžiausio lituanistikos autoriteto!**

A. a. Prof. K. Buga mums ir pasauliui paliko pradžią didelių ir naujų darbų. Dabar nėra ir ne tuoj susiras, kas galėtų jį pamainyti. (Daugelyje darbų jo niekas nepamainys).

A. a. K. Buga mirė savo mokslingumo pražydime.

A. a. K. Buga gimė 1879 m. 25 XI. vienk. Pažiegėje, Dusėtų val., Zarasų ap.; 1890 ir 1891 m. mokinosi Dusėtų prad. mok.; 1891 ir 1892 m. Zarasų apskr. mokykloj; 1892 ir 1895 m. Petrapily 3 klasėj mokykloj; 1896 ir 1897 m. Šv. Kotrynos 4-klasėj mokykloj; 1897 ir 1898 m. Petrapilio kunigų seminarijoj, iš kurios išstoja ir tėvų apleistas pradeda savarankų gyvenimą. 1898 ir 1899 m. jis rengia mokyklon vaikus, o 1899 m. su prirengtais dviem vaikais, kaipo jų prižiurėtojas važiuoja vėl Petrapilin. Tų pačių m. rudenį stoja metereologijos observatorijos tarnautoju ir tarnauja iki 1903 m.

1905 m. gauna maturą (eksternu); rudenį stoja Petrapilio Universiteto filologijos fakultetan, kurį baigia 1911 m. Universitetas jį palieka prie lyginamosios kalbų mokslo katedros rengtis akademiškajam gyvenimui. 1914 m. siunčia užsienin tolimesnėms studijoms, bet karas jas nutraukia. 1916 m. gauna magistro vardą ir skiriamas to pat Univ. privatdocentu. Tais pat metais paskiriamas Permės Univ. ir 1917 m. pakeliamas į ekstraordinarius profesorius. 1920 m. grįžta Lietuvon. 1924 m. gruodžio 2 d. mirė Karaliaučiuje, išgyvenęs 45 metus.

Tai trumpi skaičių daviniai. Darbus gi jo įvertinti tegalės ateitis.

Vieną galima dabar pasakyti: nustojome didelio žmogaus; ta mirtis tai — nepaprastai didelis mums smugis!

Liudėdami, atiduodami priderenčią jam pagarbą, — kartu ir muškimės į krutinę sakydami: „nostra culpa" (musų kaltybė), nes nemokėjome jo saugoti, nes patys padėjome begailestingai mirčiai atlikti žiaurų darbą...

„Naujienų" redaktorius, p. P. Grigaitis, kuris asmeniniai pažinojo Prof. Bugą ir net draugavo su juo, savo redaguojamam dienraštyje tarpe kitko sekamai išsireiškia apie velionį:

K. Bugos mirtis tai labai skaudus nuostolis Lietuvai. Jisai, po profesoriaus Jablonskio, yra daugiausia padaręs lietuvių kalbos tyrinėjimui ir „valymui." Kaip tik dabar jisai rengė didelį lietuvių kalbos žodyną, bet mirtis nedavė jam to svarbaus darbo pabaigti.

Rašančiam šiuos žodžius teko gerai pažinti nabašninką Kazį ir per dvejetą metų draugauti su juo. Tai buvo Petrapilyje, 1903 ir 1904-5 metais. Buga tuo laiku dar nebuvo žinomas, išskiriant mažą burelį artimų jo pažįstamų. Jisai tuomet privačiai rengėsi prie kvotimų iš 8 klasių gimnazijos kurso, kad paskui galėjus įstoti į universitetą studijuoti kalbas.

Jau ir „švedas" budamas tečiaus, Kazys Buga parodė nepaprastai didelį susidomėjimą kalbų mokslu ir nepaprastą gabumą šitoje srityje. Jo įkvėpėjas ir mokytojas buvo katalikų dvasinės akademijos profesorius, garsus kalbininkas, kun. Jaunius. Pas jį Buga praleisdavo kasdien po keletą valandų, klausydamas jo be galo įdomių išvadžiojimų apie lietuvių kalbą ir jos palyginimus su kitomis kalbomis...

Prof. Jaunius neturėjo kantrybės sistemačiai išdėstyti ant popieros savo galvojimų ir tyrinėjimų rezultatus. Daugiausia jisai tenkindavosi tuo, kad davydavo atskiras pastabas ant įvairių sklypelių popieros. Tiktai ačiu tam, kad Kazys Buga vedė užrašus savo pasikalbėjimų su Jaunium, tai šio minties darbas neišnyko be pėdsako.

Buga ilgą laiką buvo entuziastingas Jauniaus sekėjas ir nuolatos papasakodavo savo artimiausiems pažįstamiems apie tai, ką įdomesnio jisai iš jo išgirsdavo. Per Bugą mes visi, tuo laiku studentavusieji Petrapilio augštesniosiose mokyklose, buvome pasidarę ypatingos Jauniaus rašybos šalininkai ir gana skeptiškai žiurėdavome į Rygiškių Joną-Kriaušaitį (Joblonskį), kaipo lietuvių filologą. Vėliaus, beje, Kazys Buga nuo Jauniaus teorijų įtakos pasiliuosavo.

Kitu kuo, išskiriant kalbų mokslą, Kazys Buga beveik nesiinteresavo. Petrapilyje jisai gyveno labai skurdžiai. Maitinosi prastai. Rašančiam šiuos žodžius yra žinoma, kad Buga tais laikais dažnai per ištisas savaites neturėdavo valgyt nieko daugiau, kaip tiktai arbatą su duona: arbata „pusryčiams", arbata „pietums" ir arbata „vakarienei." Mums rodosi, kad tai ir sunaikino jo sveikatą. Buvo girdėt, kad neužilgio po to, kai jisai pabaigė mokslą universitete, jisai jau ėmė dažnai sirgti. Dabar jam galėjo but apie 45 metai amžiaus...

Jei Kaziui Bugai nebutų tekę badaut, einant mokslą, tai dar ilgai jisai dabar butų galėjęs darbuotis visuomenės labui, kaipo didžiausias Lietuvos filologas.

Musų žymus kalbininkas profesorius J. Jablonskis Kauno „Lietuvoje" sekamai rašo apie Prof. K. Bugą:

Kaz. Buga 1897 metais, išlaikęs progimnazijos egzaminą, įstojo į Petrapilio kunigų seminariją, bet joje vienus metus teišbuvo. Po kiek laiko kun. A. Dambrauskas, Prof. kun. P. Bučys ir kun. J. Tumas, rodos, pirmutiniai pastebėjo kad Bugai rupi kalbos dalykai, kad Bugos apie juos giliai nusimanoma, kad tais dalykais jo ir sergama. Toliau Buga pasižįsta su Ed. Volteriu ir Kaz. Jaunium. Susiartinęs 1902 m. su Jaunium, Buga tampa jo sekretorium; besekretoriaudamas suvartoja iš Jauniaus kalbos mokslo visa ką galėjo prie jo bedirbdamas prieiti ir sutvarkyti.

Išlaikęs 1905 m. Petrapilyj egzaminą iš viso gimnazijos kurso, stoja tais pačiais metais Buga į Petrapilio universitetą, į jo kalbų mokslo skyrių. Jau bestudentaudamas parašo „Aistiškas Studijas". Begyvendamas Petrapilyj ir bestudentaudamas tenai arčiau sueina su žymiausiais to laiko kalbos tyrėjais — su akademikais Fil. Fortunatovu ir Al. Šachmatovu, su Prof. Baudouin de Opurtenay...

Naudodamasis Petrapilio knygynų šaltiniais, tais mokslo žmonėmis ir savo paties pastebėtais Lietuvoje žmonių kalbos dalykais, Buga ima dar giliau, dar rimčiau tirti musų kalbą, ypačiai jos etimologijos dalykus, žodyną ir kitus gilesnius lyginamojo kalbos mokslo lu, su to mokslo reikšme musų istorijai, ir tt. dalykus, susiduriančius šiaip ar taip su Lietuvių kalbos moksl-

Nuo 1909 metų Buga atsideda ypačiai musų kalbos žodynui. 1912 m. iš Mokslų Akademijos gauna suredaguoti ir išleisti antrą tomą A. Juškevičiaus žodyno. Tarp 1905—1923 metų Buga ypačiai daug medegos tam žodynui surenka savo kelionėse po Lietuvą. 1914 metais tam pačiam žodynui nemaža medegos Buga surenka ir Karaliaučiuj (universiteto knygyne). 1916—1919 m. Buga dirba to paties žodyno reikalui jau Permės universitete profesoriaudamas.

1920 m. Buga su savo žodyno skryniomis pargrįžta į Lietuvą. Čia tuojau pavesta jam Švietimo Ministerija suorganizuoti Lietuvių kalbos žodyno tuvą. Čia tuojau paveda jam keliais kitais mokslo žmonėmis sudaro netrukus in Humanitarinio Fakulteto branduolį: iš to branduolio dygsta palengva ir visa to Fakulteto sudėtis. Antras A. Juškevičiaus žodyno tomas dabar tėra išėjęs Petrapilyje 1924 metų pradžioje pasirodė ir K. Bugos sudarytas „Lietuvių kalbos žodynas" (I-as sąsiuvinis, iki žodžio **anč-traukas).**

K. Buga buvo vienintelis didžio musų kalbos mokslo specialistas, kurs tam mokslui visiškai atsidėjęs, tyrė visą Lietuvių kalbos giminę (visą Aisčių kalbą). Tirdamas tą mokslą plačiai ir giliai, Buga rupinosi suvartoti jam visa ką gali tam mokslui duoti gyvoji musų kalba, jos istorija, šaltiniai ir lyginamasis Indo-Europiečių kalbos mokslas su didžiausiais savo specialistais.

Su K. Buga musų kalbos mokslas nustoja didžiausio savo šulo, didžio savo tyrinėtojo. To šulo, drauge su musų kalbos mokslu, nustoja ir visas lyginamasis Indo-Europiečių kalbos mokslas, musų Universiteto Humanitarinis Fakultetas, kalbos mokslo jaunuomenė, musų kalbos makytojai Lietuvoje, visa Lietuva...

Kaip čia ką pradėsim tame moksle nebeturėdami K. Bugos man seniui sunku ir suprasti: be jo lyg nebegalimas tas mokslas... Bet dirbkite, seniai ir jaunesnieji mokslo žmonės, dirbkite nenuleisdami rankų, ir tuo bent, kad ir taip vėlai, atsilyginsit tam atsiskyrusiam iš musų tarpo didžiuliui musų kalbos mokslo darbininkui! Tiek tuo tarpu. Liudna, skaudu!

Taip, liudna, skaudu!.. Ypač skaudu delto, kad Lietuva nemokėjo įvertinti Bugos didžių darbų, kuomet jis sveikas ir gyvas buvo ir leido jam skurde ir pusbadžiai su šeimyna skursti ir galutinai naikinti. jau iš studentavimo laikų delei skurdo sugriautą sveikatą. Kuomet jis pasimirė, tik tuomet visi išsigando ir suprato ko neteko lietuvių tauta Prof. Bugos asmeny. Vienok nei tos iškilmingos laidotuvės, suteiktos didžiąjam mokslininkui, nei tos lietos prie jo kapo ašaros neatitaisys tautai ir mokslui padarytos žalos ir nenuplaus tos gėdos nuo Lietuvos veido, kurią užtraukė Lietuvos valdonai, leisdami skurde be laiko žuti Prof. Bugai...

A. a. Prof. Buga yra ta pačia skurdo ir persidirbimo auka, kaip ir daugelis musų tautos didžiųjų vyrų buvo praeityje. Mes graudžias ašaras liejame tik dabar, kuomet amžinai jo netekome. Bet kuomet buvo laikas juomi pasirupinti, kad nors pakenčiamas gyvenimo sąlygas jam ir jo šeimynai suteikus, kad jam davus reikalingą pagalbą jo svarbiame moksliniam darbe, tai tuomet velionio Bugos niekas nematė. Lietuvos Švietimo Ministerijai pirmoje vietoje stovi klerikalizmo auklėjimas Lietuvos gyvenime, o ne pridabojimas mokslo vyrų ir teikimas pagalbos jų didiems ir lietuvių tautai svarbiems darbams.

Pereitais metais patsai velionis Buga rašė „Vienybėje" ir trumpai nusiskundė, kokiose sunkiose sąlygose jam prisėjo dirbti ir beveik pusbadžiai gyventi, jau nekalbant apie pakenčiamas sąlygas. Lietuvos Švietimo Ministerija, kuri pasiėmė leisti velionio Bugos ruošiamą žodyną visiškai nekreipė domės į jo sunkų darbą ir nepasistengė suteikti jam žmoniškesnių sąlygų. Nukišo jį „Seimo kiemo" užkampin, lyg nudėvėtą kokį įrankį, nustatė mažytę algą. nedavė jam reikalingų pagelbininkų ir dar sutartimis supančiavo. Tuomet pats Buga skundėsi, kad priseina jam dirbti dienomis ir naktimis ir net nėra iško nusipirkti reikalingų knygų, o be kurių knygų stačiai nebegalima apseiti, tai jos perkamos nuo šeimynos burnos atitrauktu centu...

Tokių tai sąlygų nukankintas musų didis mokslininkas Prof. Buga mirtinai susirgo— nuo begalinio persidirbimo ir nuovargio kraujas išsiliejo į smegenis ir mirė pačiame savo mokslingumo pražydime. Skurde ir badaudamas mokinosi, skurde ir pusbadžiai gyvendamas dirbo svarbų tautai ir mokslui darbą ir bedirbdamas daugiau, negu žmogaus jėgos gali pakelti, žuvo. Tai paprastas musų tautos didžiųjų vyrų kelias, kuriame jau ne vienas žuvo — to skaudaus kelio nebuvo lemta ir musų Didžiąjam Mokslininkui išsilenkti.

Todel, anot prof. Jablonskio. gaila, liudna ir skaudu!..

LIETUVIAI AMERIKOJE

SO. BOSTON, MASS.

Gruodžio 31 d. vakare, Lietuvių salėje „Gabija" surengė Naujų 1925 Metų patiktuves. Davė koncertą ir išpildė Miko Petrausko fantastišką operetę „Girių Karalius". Pirmoj dalyj vakaro buvo koncertas.

Koncerto pirmu kuriniu buvo Miko Petrausko „Kaitink šviesi saulute" — išpildė Bulskis. St. Šimkaus „Kur bakužė samanota" — išpildė p-lė Mildė Monikaitė iš Montellos. Monikaitė kaip pirmiau, taip ir šiuo sykiu dainavo labai gerai ir publikos aplodismentai ją iššaukė atgal ant scenos. Tuokart ji sudainavo vieną angliską dainelę. Miko Petrausko „Rudens melodiją" išpildė Bulskis ir Zinkevičius. Z. Neviackienė nepribuvo. Vanagaičio „Duldelę" išpildė J. C. Navadauskas iš Lawrenco. Paskiau Monikaitė dainavo „Šypsą", Navadauskas „Vai varge varge". Navadauskas buvo iššauktas atgal ant scenos, tuomet jisai sudainavo dar vieną dainą. Miko Petrausko „Supinsiu dainužę" sudainavo p-lės R. ir O. Černiauskaitės iš Lawrenco. A. Bačiulio duetą „Nakturnos" sudainavo Monikaitė ir A. Bačiulis. Duetą operetės „Pirmos Gegužės" Grafo ir Pustynos dainą išpildė p-lė Černiauskaitė ir Navadauskas. „Gabijos" vyrų kvartetas sudainavo A. Bačiulio „Tėvynėn" ir Miko Petrausko „Trimitai". Dainininkams pianu akomponiavo p-lė Emilija Totoriunaitė iš Lawrenco. Publikos atsilankė apie 200 asmenų.

Antroj dalyj vakaro Lawrenco lietuvių Dailės Dr-gija, po vadovyste J. C. Navadausko, išpildė operetę „Girių Karalius". Dainavimo partijas išpildė šie asmenys: Medžiotojo — S. Kuzma, tenoras. Medžiotojo sunaus Jurgučio — p-lė M. Stravinskiutė, sopranas. Girių Karaliaus — A. Bačiulis, basas. Meškos — Navadauskas, basas. Vilko — J. Savulionis, baritonas. Lapės — p-lė Z. Stravinskiutė, altas. Zuikių — p-lės Černiauskiutės.

Reiškia sobostoniečiai Naujus 1925 Metus pasitiko iškilmingai. Garbė lawrenčiečiams ir jų vadui Navadauskui, kad šitą vakarėlį jie mums didžiai pagrąžino savo dainomis.

Reporteris.

WILKES BARRE, PA.

Gruodžio 21 d. kalbėjo musų mieste p. L. Pruseika. Žinodamas kas kalbės, nuėjau pasiklausyti prakalbų. Įėjus svetainėn, darė ant manęs blogo įspudžio — žmonių buvo apie 35, tarp kurių kelios moterys; svetainė prirukyta, nažai apšviesta. Niekas nepaprašė sustoti rukius, o jau nuo dumų taip buvo trošku, kad imk ir „gazo kauke" užsidėk. Dar musų miesto vyrai nei to nežino, kad salėje, kur moterų yra, nepadoru rukyti. Apžiurėjus publiką arčiau, matėsi publikos daugiausiai tik iš tam tikro plauko žmonių, kurių buvo susirinkę iš apylinkės, net už keliolikos mylių ir iš vietinių. Buvo keli ir ne jų plauko asmenys, kurie atėjo delei žingeidumo.

Šias prakalbas surengė vietos nesenai susiorganizavęs „progresyviškų" draugijų sąryšis, susidedantis iš kairiojo sparno organizacijų kuopų, kurios neturi nė narių ir nelabai kam tėra žinomos. Iš žinomų draugijų tenai priguli D. L. K. Keistučio pašelpinė draugija ir SLA. 35-ta kuopa. Sąryšis užsibriežęs didelį darbą: statyti lietuvišką svetainę, pirkti žemę del parko pasilinksminimams, steigti lietuvių gramatikos mokyklą. Kol kas, jau trys mėnesiai kaip gyvuoja, sąryšis dar jokio darbo nepadarė, tik savotiškas prakalbas surengė. Gal jie daugiau nieko ir neveiks, nes čionai priguli toki žmonės, kurie nori imti, bet duoti niekados. Na, o čia reikės duoti, jeigu norėsi atlikti užsibriežtą darbą.

L. Pruseikos nuomone sąryšis turi skleisti darbininkišką mokslą. Ką gi, ar darbininkiškas mokslas yra kitokis už mokslą kurį turime? O gal ir pas juos taip, kaip pas klerikalus: dusyk du, tai penki? Neužkabinėjo nė tautiečių, nė Lietuvos — negyrė nė Rusijos „rojaus". Gal savo taktiką mainys, nes žmonėms jų kolionės jau įgriso iki gyvam kaului.

Kalbėtojas neužmiršo pasirodyti save kankiniu. Esą Pilėnas griauja Paterson'o, N. J. streiką ir esą viską, ką mes sakome ir rašome laikraščiuose, išverčia į anglų kalbą ir atiduoda Amerikos valdžios detektyvams. Taippat esą viskas yra užrašoma ir pas Lietuvos pasiuntinį Vašingtone. Man atrodo, kad L. Pruseikos kalbos ir raštai neužsipelno jokios domės, nes jų neverta ne tik į bile archyvą dėti, bet niekur.

Kalbėtojui nepatiko taippat ir „Tėvynės" pakraipa, kad neskleidžianti „darbininkiško mokslo". Matyt p. Pruseika ir jo draugai nepatenkinti savo „dziabais", todel ir kabinėjasi prie SLA. organo. Mat kas kita but „Tėvynės" redaktorium — tenai yra alga mokama nuolatinė — ko reiktų tą vietą gavus. Iš L. Pruseikos žodyno, tai tik šiuos žodžius įsitėmijau: „jautis juodnugaris" ir „kleckai, kleckučiai". Atrodo, kad kalbėtojas gimęs ir augęs dvare ar arti prie dvaro.

Pabaigoj buvo šaukta pirkti „Laisvės" šėrų, kurie parsiduoda po $15, nuoš. už juos nėra (o sumos nė neklausk) ir esą nusipirkęs šėrą patapsi dalininku dienraščio. Vienas L. Pruseikos „frentų" S. P., buvęs geras darbuotojas ir „Laisvės" senas šėrininkas, dabar jau serga ir negali dirbti sunkaus darbo, todel paklausė L. Pruseikos, kodel taip elgiamasi, kad jam paprašius prisiųsti pinigus už šėrą, atsakymo nedavė, neigi laiškas sugrįžo. Į šį paklausimą p. Pruseika davė tokį atsakymą, kad jį aiškion prasmėn išvertus tiktų tik saliunuose prie baro, arba tarp kumučių pakartoti. Tai tau ir darbininkų užtarėjai! Tas žmogelis, buvęs idėjos draugas, gal už paskutinius centus pirko šėrą ir dabar netekęs sveikatos paprašė pinigų, atiduodamas šėrą, tai „darbininkų lyderis" taip jį pasveikino, kad tas žmogelis nedrįs daugiau prašyti savo pinigų.

Iš visko, šios prakalbos buvo gana rimtos, turbut delto, kad jau žmonės nustojo lankytis į kolionėmis puošiamas prakalbas, na, o be žmonių ką beveiksi.

K. Demikis.

W. FRANKFORD, ILL.

Gruodžio 18 d. apskričių sąryšis surengė p. V. Žalpiui iš Chicagos prakalbas. Pirmoje dalyje savo kalbos pradėjo nurodinėt, kurios pašalpinės draugijos naudingos, o kurios ne. Prisiminė, kad kliubai, kokios ten kitos necentralizuotos organizacijos neša nariams vien tik nuostolius, nes jose priklausanti daug turi kėblumų ir nurodė kaip jos tveriasi, paira ir po kitu vardu tveriasi ir vėl tas pats. Todel sako kiekvienas lietuvis ir lietuvė, neskiriant lyties ir pažiurų turėtų priklausyt prie SLA. Ragino likviduoti kokias ten kitas draugijėles ir netvert kitų panašių kliubų, bet stot į S-L. A., nes tai yra vienintėlė organizacija Amerikoj del pašalpos ir apdraudos, kurioje yra keli skyriai ir kiekvienas gali priklausyt pagal savo išgalę pasirenkant skyrių. Užbaigdamas pasakė, kad SLA. narių turi apie 16,000 ir kvietė visus stot į SLA., kad sukėlus narių skaičių virš 30,000.

Toliaus kalbėjo apie dabartinę bedarbę ir ateitį. Taipgi gerokai pakedeno ir „naikintojus naminukės", kas, žinoma, nekuriems baisiai nepatiko, nes musų mieste ta nemaloni viešnia yra giliai šaknis įleidus ir daugeliui lietuvių iš tos priežasties laikė Kalėdų teko ir „šaltąją" pamatyti.

P. A. Deveikis,
SLA. 191 kp. sekr.

PLYMOUTH, PA.

Lietuvių Laisvų Kapinių Bendrovės buvo laikomas metinis susirinkimas 28 d. gruodžio, Aug. Stravinsko svetainėj. Iš raportų pasirodė, kad L. L. K. Bendrovė gerai stovi — jau apie šimtas lotų parduota. Perka lotus ne tik pavieniai, bet ir organizacijos del savo narių. SLA. 6 kp. Plymouth pirko vieną lotą; Keistučio draugystė iš Wilkes Barre pirko 21 lotą. Taipgi tam pačiam susirinkime SLA. 115 kp. iš Wilkes Barre pirko du lotu del savo kuopos narių. Tai yra pagirtinas darbas. Ar nebutų laikas ir kitoms organizacijoms pagalvot apie tai?

Taipgi buvo renkama nauja valdyba 1925 m. ir išrinkta šie draugai: pirm. — Kalauskas iš Pittstono, vice pirm. — J. Simokaitis iš Plymoutho, fin. sekr. — St. Žukauskas iš Kingstono, prot. sekr. — J. Staskevičia iš Plymoutho, ižd. — K. Rendarčikas iš Edswardsvillės, iždo globėjai — K. Cereliauskas iš Kingstono ir Linevičius, ukininkas, kontrolius — Tabaras iš Wilkes Barre.

Taipgi nutarta, kad svetainė butų ta pati ateinantiems metams. Bendrovės susirinkimai atsibuna kas mėnesis paskutinį nedėldienį, 2 val. po pietų.

Kaip laikraščiai praneša, kad jau ir Lietuvoj, Šiauliuose, Dr. J. Šliupas įsteigė laisvas kapines, tad čion kur kas daugiau yra Dr. Šliupo pasekėjų negu Lietuvoje. Taigi kurie nesutinka su Romos trustu, laikas jau pagalvoti ir prisidėt prie L. L. K. B., nes kiekvienam yra atdaras kelias, kaip laisvai manančiam, taip ir katalikui. Kviečiu varde Bendrovės.

St. Žukauskas.

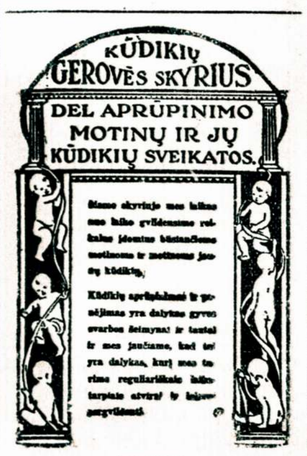

STRAIPSNIS 106.

TINKAMAS SUVIRŠKINIMAS MAISTO SVARBUS.

Daugelis motinų su smagumu giriasi, kad jų vaikai „valgo viską". Šitos motinos nesupranta, kad vaiko viduriukai nėra ant tiek jau išsivystę, kad galėtų tinkamai virškinti bile ką. Pilvas ir virškinimo organai, kaip ir visi kiti organai ar muskulai, išsivysto laipsniškai iki pripranta prie valgių suaugusiųjų.

Joks maistas nėra naudingas jei nėra pilnai suvirškintas. Augantis vaikas gali suvalgyti valgį skirtą suaugusiam, o vienok negauti užtektinai sotumo, vien delto, kad jis tą maistą negali asimiliuoti. Svarbiausi dalis kudikių penėjimo yra tinkamas parinkimas valgių. Toki valgiai kaip šutintos pupos, virti kopustai, keiksai, blynai ir kepti valgiai užganėdina suaugusius bet netinka vaikams.

Pienas turi buti duodamas jiems su kiekvienu valgiu, nes augantis vaikas tiek pat pieno reikalauja, kiek kudikis. Parink pieną, kuris švarus ir sveikas. Eagle Brand Pienas ypatingai tinka vaikams delto, kad suteikia reikalingą sotumą augimui, ir prie to lengvai virškomas.

Borden's Eagle Pienas šiandien auklėja daugelį vaikų, kurių tėvai ir protėviai buvo išauklėti Eagle Pienu 60 ir 70 metais. Kada pasvarstai, jog Borden's yra pienąs vartotas per tris gentkartes, ir kurį kasdien vartoja vis daugiau ir daugiau žmonių, tai turi buti tam priežastis. O priežastis ta, kad jis pasirodė saugus, tinkąs per tiek laiko, ir žmonės juo užsiganėdinę.

Nežiurint kur eisi šitoje šaly ar Kanadoj visur gausi Borden's Eagle Pieną šviežią ir sveiką veik kiekvienoje krautuvėje. Visais atžvilgiais tai vienatinis saugus pienas auklėti kudikius, kuomet motinos pieno nėra.

Kada prisieina jusų kudikius išauklėti į stiprius, sveikus vyrus bei moteris, niekas nėra taip svarbu pirmose dienose kaip maistas. Del tos priežasties žmonės senai metė bandinėję. Išmintingi žmonės nerizikuoja. Jei motinos pieno nėra, jie nesusirupina, bet tuoj pradeda vartoti Borden's Eagle Brand Pieną. Pasinaudok patyrimu milionų vaikų laike paskutinių trijų gentkarčių.

Skaityk atydžiai kas savaitę šituos straipsnius ir pasidėk ateičiai.

Tel. Empire 7365
Dr. F. MATULAITIS,
322 Holbrook Ave.,
DETROIT, MICH
Valandos:
12—2 p. m. ir 6—8 p. m.
Ultravioletinė šviesa. Diathermia.

Tu Negali Išvengti!
Kankinančių žnaibymų neuralgijos.
Skausmų ir dieglių reumatizmo.
Nesmagumų staigaus peršalimo.
Šokančių, traukančių, į padukimą varančių skausmų, kuomet skauda dantį, diegia ausį ar skauda galvą, jei nepamislini apie
PAIN-EXPELLER
Įreg. S. V. Pat. Ofise.
tuojaus ir negaišindamas laiko juomi pasinaudoji. Jisai suteikia malonų ir greitą palengvinimą.
Nei viena atsargi šeimyna negali buti be bonkos šių gyduolių. Nėra tikrasis, jei neturi INKARO vaisbaženklio.
F. AD RICHTER & CO.
104-114 So. 4th Street
Brooklyn, N. Y.

GROBLEWSKIO
ŽMIJECZNIK
Pirkdamas žiurėk kad šitas
paveikslas būtų ant pakelio
SCRATTLESNAKE BRAND LINIMENT
(REGISTERED TRADE MARK)
Išdirbta į 3 Didumas:
Po 35c., 65c. ir $1.25
Kada but reikalas del tikrų Lietuviškų gyduolių išdirbtų Dirbtuvėje Aptiekoriaus Groblewskio, Rašykite del knygutės
ALBERT G. GROBLEWSKI & CO.,
PLYMOUTH, PA. U. S. A.

NAUJAS IŠRADIMAS
DEKSNIO GALINGA MOSTIS
Gydo, Reumatizma, Ranku, Koju, Nugaros skaudejima, Šalti, Ranku, Koju, tirpima. Dusuli, Galvos skaudejima, ir teip visokius skaudejimus (tik ne ronas).
Tukstančiai žmoniu yra išsigyde o milijonai dar nežino apie tai.
Deksnio Galinga Mostis yra tiek verta aukso, kiek ji pati sveria sulig naudos gydymo.
Kaina 75 centai, $1.50 ir $3.00, ir 10 centu extra už persiuntima.
Klauskite pas aptiekorius teip DEKEN'S NEW DISCOVERY OINTMENT.
Deksnis Ointment Co.
518 MAIN ST. BOX 352
HARTFORD, CONN. U. S. A.

"AUŠROS KETURIASDEŠIMTIS METŲ SUKAKTUVĖSE"
TAI TINKAMIAUSIA ŠIŲ METŲ DOVANA
Tose sudėtinėse iš 264 puslapių knygose rasite didžiumos musų Amerikos redaktorių (ir „Tėvynės") straipsnius apie svarbią musų kulturos istorijoje epoką. Yra jose daugel svarbių straipsnių apie „Aušros" laikus, Dr. Kudirkos gromatos, „Aušros" fotografijos — facsimile, taipgi apie šimto musų kulturos istorijoje atsižymėjusių vyrų paveikslai. Kas žinotina iš musų tautos atbudimo istorijos tose knygose pažymėta. Kiekvieno apšviestuolio ir tėvynainio namus privalo papuošti tos knygos.
Kaina tų knygų 2 doleriai; — dirbtinės odos apdaruose 2 dol. 75 centai.
Galite gauti musų redakcijoje arba pas:
A. MILUKAS & Co.,
3654 Richmond Str., Philadelphia, Pa.

VIENYBĖ
Liaudies Universitetas.
Tas, kuris turi 37 metų „Vienybės" komplektus, turi namuose turtą, kurio kulturinė vertė atstoja pagarsėjusią pas amerikonus „Five Foot Book Shelf" išleistą Harvardo universiteto prof. pagelba.
Ir kiekviename numery „Vienybės" kulturos turtas didėja eilėmis, apysakomis, mokslo straipsniais, žiniomis iš visų pasaulio kraštų ir Lietuvos.
Keturi doleriai ant metų reiškia truputį daugiau kai centas į dieną. O už juos gausite „Vienybę" kas antrą dieną ir džiaugsitės kas dieną.
VIENYBĖ,
193 Grand St., Brooklyn, N. Y.

VARPAS
SAVAITINIS VISUOMENĖS, POLITIKOS, LITERATUROS IR MOKSLO LAIKRAŠTIS, EINA KAS ŠEŠTADIENIS.
Kaina metams Jung. Valstybėse $2.00
Pusei metų 1.00
Užsieny ir Lietuvoj metams 3.00
Pusei metų 1.50
„Varpas" yra laisvos ir pažangiosios minties laikraštis, teisingai nušviečia pasaulinę ir ypatingai Amerikos politiką, paduoda daug žinių iš Lietuvos ir tvirtai stovi už nepriklausomos, laisvos ir demokratingos Lietuvos ir Lietuvių reikalus.
Jei nori gerų ir teisingų žinių, užsirašyk „Varpą". Siųsk pinigus šituo adresu:
„VARPAS",
3251 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Reikalaukit Musų 1925 m. Knygų Katalogo.
DIRVA
Mokslo. Literaturos ir Politikos Savaitraštis
Išeina Penktadieniais, 8 puslapių, didelio formato, visuomenės laikraštis.
Prenumerata metams $2.00
Lietuvon metams $3.00
Pusei metų pusė kainos.
„DIRVA"
3352 Superior Ave., Cleveland, Ohio
„Dirvos" Agentura Siunčia Pinigus į Lietuvą ir Partraukia Gimines į Ameriką.

"VILNIS"
LIETUVIŲ DARBININKŲ DU-SYK SAVAITINIS LAIKRAŠTIS, 8 PUSLAPIŲ.
Išeina Utarninkais ir Pėtnyčiomis.
VILNIS turi savo korespondentus LIETUVOJ IR RUSIJOJ, suteikia teisingas žinias iš Amerikos ir viso pasaulio nuotikių.
Vieną numerį pažiurėjimui siunčiame veltui.
VILNIES prenumeratos kaina Amerikoj: metams $3.00; pusei metų $1.75; Chicagoj ir užrubežyj, metams $3.50; pusei metų $2.00.
VILNIS,
3116 So. Halsted St., Chicago, Illinois.

"SANDAROS"
KALENDORIUS
1925 METAMS
Amerikos Lietuvių Tautinės SANDAROS NAUJAS KALENDORIUS 1925 metų jau gatavas. Norinti įsigyti labai gražų iliustruotą daugeliu paveikslų „SANDAROS" KALENDORIŲ reikalaukite dabar. Kaina tik 25 centai. Kalendorius labai gražus ir turiningas visokiais moksliškiais raštais, beletristika, biografijoms, su daugybe paveikslų lietuvių veikėjų. Taipgi rasite daug žingeidžių žinių ir informacijų. Siųskite 25 centų vertės krasos ženkleliais, mes pasiųsime Tamstai šį gražų kalendorių.
PASARGA: Agentams duodame labai papiginta kaina.
"SANDARA",
327 E Street, So. Boston, Mass.

Telegrafinės Pinigų Perlaidos 50 Centu
NAUJIENOS įvedė šią stebėtiną pinigų siuntimo systemą, kad suteikus Amerikiečiams galimybės pasiųsti pinigų savo giminėms Lietuvoje trumpiausiu laiku, už pigiausią kainą. Kitur už tokius telegramus reikia mokėti po 4 ir 6 dolerius, o NAUJIENOS pasiunčia už 50 centų.
PINIGAI NUEINA LIETUVON Į 3 AR 4 DIENAS.
Sulig greitumo Lietuvos pašto yra pristatomi į visas Lietuvos dalis ir išmokami greičiausiu laiku. Pinigai pilnai garantuojami ir nesant galimybių išmokėt kam reikia grąžinami siuntėjui.
Štai yra litų kursas, prie kurio taipgi priskaityta 50 centų telegramo kaštai ir 25 centai pašto išlaidos:

100 litų	$11.25	400 litų	$42.50	700 litų	$73.25
200 litų	21.50	500 litų	52.75	800 litų	83.50
300 litų	32.00	600 litų	63.00	900 litų	93.75

Money orderius reikia pirkti ant vardo:
Naujienos,
1739 S. Halsted Street, Chicago, Illinois.

DABAR UŽSIRAŠYK
"AMERIKOS LIETUVĮ"
Amerikos Lietuvis, savaitinis laikraštis ramių pasiskaitymų, naudingų moksliškų straipsnelių ir svarbiausių žinių, yra naudingas kiekvienam lietuviui. Kas jį užsirašys lapkričio ar sekančio gruodžio mėnesio bėgyje, gaus gražių dovanų knygomis ir gražų sieninį kalendorių. Užsirašykit dabar, o turėsite naudingą laikraštį.
Reikalaujam agentų užrašinėt Amerikos Lietuvį, pardavinėt knygas ir gražias laiškam popieras.
Laiškus ir pinigus siųsdami adresuokit taip:
"AMERIKOS LIETUVIS"
15 MILLBURY ST., WORCESTER, MASS.

AISOPO PASAKOS
Didelė knyga 360 puslapių, 110 paveikslų, 301 pasakų. Tinkami pamokinimai seniems, jauniems ir mažiems. Popieros apdaruose tik $1.25
„TĖVYNĖS" ADMINISTRACIJA
307 W. 30-th St., New York, N. Y.

THE BORDEN COMPANY EAGLE BRAND
Duokite savo kūdikiui tinkamą pradžią gyvenimui penėdami jį Borden's Eagle Pienu.
Jei pasiūsite šį apgarsinimą į The Borden Company, Borden Building, New York, jie pasakys jūsų kalboje, kaip penėti jūsų kūdikį su Eagle Pienu.
Dept. 12

VIETINĖS ŽINIOS

SLA. Pildomosios Tarybos Suvažiavimas.

Sausio 7 ir 8 dd., SLA. Centre, įvyko SLA. Pildomosios Tarybos suvažiavimas, kuriame dalyvavo visi Pildomosios Tarybos nariai: Prezidentas S. Gegužis, Vice Prezidentas V. Kamarauskas, Sekretorė P. Jurgeliutė, Iždininkas T. Paukštis. Daktaras Kvotėjas Dr. E. G. Klimas, Iždo Globėjai — J. M. Danielius ir M. A. Rakinskas. Atlaikyta keturi posėdžiai ir aptarta visa eilė bėgančių organizacijos reikalų.

Iš svarbesniųjų naujų nutarimų ypač pažymėtinas nutarimas, kad su balandžio 1 diena šių metų nutarta pradėti naujas vajus SLA. naujų narių gavimui ir tuo tikslu bus paskelbtas Antras Auksinis Konkursas, kuriame darbuotojams paskirtos gana žymios dovanos. Taipgi bus duodama dovanos net ir už vaikų prirašinėjimą, ko pereituose konkursuose nebuvo.

Nutarta greitu laiku pagaminti naujos agitacijinės literaturos, padarytas nutarimas su pastaba toms kuopoms, apskričiams ir pavieniams nariams, kurie be jokios atodairos maišosi į politinį veikimą ir nepaisindami pereito Seimo nutarimo varo posenovei kitų narių ir viršininkų šmeižimo kampaniją, kas kelia bereikalingus vaidus organizacijoje. Užgirta SLA. Daktaro Kvotėjo — D-ro Klimo rekomendacijos aplikacijų blankų patobulinimui, kurias jisai pertaisė sulig patarimų ir sugestijų Sveikatos Komisijos ir pats gerai jas išstudijavęs. Taipgi pavesta Daktaro Kvotėjo nuožiurai panaudoti Sveikatos Skyriaus reikalams skiriamus 200 dol. kas metai, kaip tad yra nutarta SLA. 30-to ir 3-čio Dvimetinio Seimo, buvusio Philadelphia, Pa., 1918 m. Padaryta ir daugiau smulkesnių nutarimų, kurie greitu laiku tilps organe, kuomet bus paskelbtas protokolas. Abelnai imant, šis Pildomosios Tarybos suvažiavimas buvo labai vaisingas rimtais nutarimais ir į taip trumpą laiką atlikta daug naudingo darbo organizacijos reikalais.

Kadangi paskutinis posėdis tęsėsi iki 9 val. vakaro sausio 8 d., tad tą patį vakarą suvažiavimo dalyviai negalėjo išvažiuoti namo ir todel prisėjo visiems nakvoti New Yorke ir tik antrytojaus visi išvažinėjo į namus.

Jaunuolių Mokykla Atidaryta.

Sausio 9 d. vakare, Vienybės Svetainėje, Brooklyne, atidaryta **SLA. 83-čios Kuopos Jaunuolių Mokykla.** Pirmame atidarymo vakare susirinko gražus burelis jaunuolių įvairiaus amžiaus, pradedant nuo 6 metų ir baigiant jau šešiolikiniaisėmis ir visi užsimokėjo mokesnius už visą mėnesį, o kiti mokiniai užmokėjo net ir už kitus savo brolius ir sesutes, kurių šiame vakarėly dar nebuvo. Taipgi su vaikučiais atsilankė burelis ir jų tėvų, kurie visi pareiškė, kad leis savo vaikučius reguliariai lankyti šitą Jaunuolių Mokyklą ir net pasižadėjo prikalbinti ir savo pažįstamus, kad butinai leistų savo vaikučius mokytis lietuvių kalbos, rašybos ir meno.

Šiame vakare išegzaminuota susirinkusieji jaunuoliai, kurių keli pasirodė moką gerai skaityti ir net rašyti lietuvių kalboje, ir suskirstyta į klases atsižiurint jų išsilavinimo lietuvių kalboje ir rašyboje. Tuo tarpu sudaryta dvi klasės, kurių vieną mokys Pr. Bajoras, o kitą — Ig. Kavaliauskas. Kuomet susirinks daugiau mokinių, tuomet bus pakviesta daugiau mokytojų, kurių net keli pasižadėjo mokytojauti, kuomet bus tam reikalo. Lietuvių meno, dainų ir muzikos mokytojum pakviestas muzikas ir geriausis musų vaidinimų režisierius p. Pijus Bunkšnaitis ir yra vilties, kad jisai apsiims šitas prakilnias pareigas eiti ir lavinti musų priaugančią kartą.

Taigi padaryta gana graži pradžia ir pirmas vakarėlis paliko gero įspudžio ir niekas neabejoja, kad trumpu laiku šita SLA. 83-čios Kuopos Jaunuolių Mokykla bus gana skaitlinga ir suvaidins žymų vaidmenį vietos lietuvių gyvenime. Sekantis mokyklos susirinkimo vakarėlis įvyks penktadieny, sausio 16 d., toje pačioje Vienybės Svetainėje, 7:30 val. vak. Šiame vakarėly bus dar priimami nauji mokiniai tomis pačiomis sąlygomis, kaip ir mokyklos atidarymo vakare, todel patartina visiems vietos lietuviams, kurie jau turi mokyklas lankančių vaikų, atvesti juos ir prirašyti prie šios mokyklos, kad jie sistemačiai ir taisiklingai mokytųsi lietuvių kalbos, rašybos ir meno ir auklėtųsi į rimtus darbuotojus visuomeniam gyvenimui. Toliaus jau bus vedamos mokyklos reguliarės pamokos nuskirtomis dienomis ir todel vėliaus prirašyti mokiniai jau negalės susilyginti su tais, kurie mokyklą pradėjo iš pat pradžių. Todel tėvai nepamirškite savo vaikučius atvesti į Jaunuolių Mokyklą sekamo penktadienio vakare!

Mokyklos Draugas.

Visų Liberalinių Pažangiųjų Susirinkimas.

Šiuo pastaruoju laiku Brooklyne pribrendo keletas svarbių klausimų tarpe lietuvių pažangosios visuomenės, kaip: 1) Mariampolės Gimnazijos apgynimas nuo klerikalų smaugtuvės; 2) Surengimas Brooklyne kasnedėldieninių paskaitų įvairiose temose; 3) Sucementavimui lietuvių pažangiųjų organizacijų, kuopų ir veikėjų gyvenimo ir tt. Todel tapo sudaryta Organizatyvis Komitetas, kuris sukviečia visus pažangiuosius veikėjus ir darbuotojus į vieną didelį susirinkimą **sausio 16 d. vakare, Vienybės Svetainėje.**

Kviečiami dalyvauti visų pažangiųjų organizacijų atstovai ir šiaip pavieni žmonės, lietuviai ir lietuvaitės. Turėsime labai įdomų pasišnekėjimą, kokio senai Brooklyne nebuvo.

Organizatyvis Komitetas:

Juozas Augunas,
Juozas Ambraziejus,
Juozas O. Širvydas.

Įvairios New Yorko Žinios.

— **Didelė nelaimė** įvyko sausio 10 d. prie naujai statomo viešbučio priešais SLA. namą — kitoje pusėje 30-tos gatvės. Netikėtai įgriuvo aštunto aukšto cementinė asla, su kuria kartu nukrito net ant žemės ir trys darbininkai, kurių du užmušta ant vietos, o vienas labai sunkiai sužeistas ir nugabentas į ligoninę. Pasidarė tokis didelis triukšmas, kad į trumpą laiką atlėkė keli vežimai ugnagesių ir policijos. Užmuštieji darbininkai išgulėjo nelaimės vietoje apie 5 valandas, kol atlikta pradiniai tyrimai tos nelaimės.

— **Pralaimėjo bylą** Aldermanų Tarybos prezidentas Murray Hulbert, nes teismas nusprendė, kad jis negali užimti aukščiau minėto urėdo, kuomet jis priėmė paskyrimą į Valstijos Parkų Prižiurėjimo Komisijos narius. Pats p. Hulbert kreipėsi į teismą, kuomet kontrolierius Craig sulaikė jam algą, kaipo Aldermanų Tarybos prezidentui ir bylą pralaimėjo.

— **Pereitą savaitę** New Yorke sumažėjo karštligės susirgimai ir mirimai. Per visą savaitę buvo 76 susirgimai šia liga.

— **Prasidėjo kampanija** suorganizavimui į uniją New Yorko fotografijų studijų darbininkų ir sakoma darbas vyksta gana pasekmingai. Taipgi ir viešbučių darbininkai organizuojasi, kad išreikalavus sau unijos pripažintas darbo sąlygas.

— **Slaptųjų smuklių** New Yorke skaitlius siekia 31,871. Sulig „sausybės" valdininkų tikrinimo, aukščiau minėta skaitlinė slapiųjų smuklių susekta pastarųjų vienuolikos mėnesių laiku, kas reiškia, kad viena jų išpuola kiekvieniem 200 gyventojų. O kiek dar tų slaptųjų smuklių „sausybės" agentai nežino? Tai tau ir blaivybės laikai!

— **Turi užmokėti $75,000** New Yorko miestas kaipo atlyginimą p-lei Ruth Knoeller iš Brooklyno, kuri tapo sužeista pereitų metų vasario mėnesy, kuomet automobilius nupuolė 40 pėdų žemyn Bronx parke neapsaugotos Burke Ave. galo pakrantės. Toje nelaimėje užmušta kiti trys vyrai, kurių giminės miestą skundžia ant 300,000 dol. Aukščiau minėtą nuosprendį išnešė Bronx aukštesnysis teismas, nes delei sužeidimo p-lė Knoeller negalinti užsidirbti pragyvenimo likusiai daliai savo gyvenimo, o dabar ji yra 27 metų amžiaus.

SVARBIOS PASKAITOS.

Svarbias paskaitas rengia S. L. A. 101 kuopa su pagalba SLA. 5-to apskričio nedėlioj, sausio 18 d., 1925 m., Lafayette salėlėje, 62 Lafayette, kampas Summer gat., Paterson, N. J. Pradžia 3-čią val. po pietų.

Prelegentu bu gerb. **Dr. J. Paulionis** iš Brooklyno.

Paskaitos tema: **„Kudykių Hygiena.**

Visus nuoširdžiai kviečia
SLA. 101 kuopa.

ITALIŠKOS ARMONIKOS.

Mes padarome ir importuojame visokių pirmos kliasos rankų-darbo ITALIŠKŲ ARMONIKŲ geriausių visame pasaulje.

Garantuojame ant dešimts metų. Mūsų kainos yra žemesnės, negu bile dirbtuvės. Pirkėjams instrukcijos ant armonikos suteikiama veltui. Reikalaukite katalogo — prisiųsime DYKAI

RUATTA SERFNELLI & CO.
517 Blue Island Ave., Dept. 107. Chicago, Ill.

Skausmai, mėšlungis,

neuralgija ir reumatiškas gėlimai negali pasirodyti, kur tokiuose atsitikimuose yra vartojamas

SEVERA'S GOTHARDOL.

Geras linimentas nuo sustingusių sanarių ir raumenų, traukučių ir visokių kitokių skausmų. Gauk bonkutę šiandien.

Kaina 30 ir 60 centai.

Gaunami bent aptiekoje.

W. F. SEVERA CO.
CEDAR RAPIDS, IOWA

VAŽIUOJU Į LIETUVĄ SU FOTOGRAFIJŲ REIKALAIS.

Fotografuosiu gražesnes vietas, kaip tai: kaimus, bažnytkaimius ir šiaip vaizdelius. Jeigu kurie mylėtumet turėt paveikslus jusų tėvų, brolių arba tų namelių kuriuose jųs augot, tai rašykite tuojaus kur ir ką norėtumet nufotografuot. Darbą pradėsim Suvalkijoje. Pirmiausia Vilkaviškio, Kalvarijos, Mariampolės ir Šakių apskričiuos. Vėliaus leisimės į Kauno rėdybą. Adresuokite:

VALINCHUS PHOTO STUDIO,
9 William Street, Pittston, Pa.

Vienas iš saugiausių ir geriausių Bankų Pittsburgh, Pa tai yra ALL NATION DEPOSIT BANK. Priima pinigus ant pačėdumo ir moka 4 nuošimtį. Taipgi siunčia pinigus į visą pasaulį greitai ir saugiai.

Minėto Banko užrubežinis skyrius P. V. Obiecunas and Co. Parduoda laivakortes ant visokių linijų į Lietuvą ir iš Lietuvos ant greičiausių laivų.

Kreipkitės pas mumi su laiškais šiuo adresu:

ALL NATIONS DEPOSIT BANK,
12-th and Carson Street. Pittsburgh, Pa

NESVAIGINK SAVO KUDIKIŲ.

Geriau leisk kudikiui verkti, negu pripildyti jį su narkotiškais nuodais, kad "apmaišinti" jo skausmą paeinantį nuo netvarkoj esančių vidurių. Dar geriau—duokite jam truputį

BAMBINO

tyriausio, saldaus-skonio, tikro vidurių paliuosuotojo. Jame nėra svaigalų. Nėra narkotiškų nuodų. Jis yra tik lengvai veikiantį kombinacija, padaryta iš daržovių išsunkų, kuri pagelbsti nuo vidurių užkietėjimo, vidurių diegliu, mėšlungio. Kudikiai mėgsta jį. Jie net prašo daugiaus.

Jusų aptiekorius parduoda Bambino—35c. už bonką, arba pasiųskite tiesiai į laboratoriją.

F. AD. RICHTER & CO.
104-114 So. 4th Street Brooklyn, N. Y.

Nuga-Tone — 20 DIENŲ GYDYMO BANDYMAS

PINIGŲ NESIŲSKITE

Tik tuoj išrašykite ir prisiųskite žemiau paduotą kuponą! Tai visa, ką, jus turite daryti, kad gavus pabandymui 20 dienų gydymą pagalba Nuga-Tone—vidurių liuosavimo vaisto, kuris reguliuoja ir stimuliuoja kuno funkcijas ir prigelbsti sistemai atlikti tą darbą, kuris jai paskirta pačios gamtos.

Nuga-Tone turi atatinkamoje formoje Geležies, kuri yra reikalinga sveiko ir raudono kraujo padarymui. Tai Geležis raudonina skruostus ir stiprina muskulus. Nuga-Tone taipgi turi vaistų formoje Fosforo elemento, kuris labai svarbią rolę lošia musų kune. Prie viso to Nuga-Tone dar turi Sešis kitus naudingus dalykus. Tie puikus vaistai yra vartojami geriausių viso pasaulio daktarų prigelbėjimui gamtai ir sustiprinimui kuno.

R-4-24 Lith. 500 12 in.

Nuga-Tone yra daktaro receptas, kuris daug kartų buvo išrašomas ir bėgiu trijų dešimčių suviršum metų davė gerų rezultatų. Tukstančiai vyrų ir moterų labai giria Nuga-Tone, nes tas vaistas suteikė jiems geresnę sveikatą. Nuga-Tone yra tikrai geras vaistas ir turi pagelbeti jusų atsitikime, priešingai jis jums nei cento nekainuous.

Nuga-Tone stiprina kraujo cirkuliaciją ir sustiprina kuno funkcijas. Jis stimuliuoja ir reguliuoja vidurius, sustiprina pilvo veiksmą gerina apetitą ir prigelbsti virškinimui. Nuga-Tone pašalina vidurių užkietėjimą ir gazus, prašalina blogą kvapą ir sukepima nuo liežuvio, paliuosuoja nuo galvos skaudėjimo ir gražina odą, kuri lyg purvu yra apnešta nuo virdurių užkietejimo ir kitų ligų. Nuga-Tone yra vienas puikiausių vaistų—jis priduoda Jums daugiau gaivumo ir ambicijos. Vartok Nuga-Tone kelias dienas ir stebek permainą—jus pasidarysite linksmesni laimingesni ir pajusite, kad verta yra gyventi.

VEIKITE ŠIANDIEN! Tuoj išrašykite ir pasiųskite kuponą, kad galėtute ir jus išbandyte Nuga-Tone gerumą. Jis įrodė savo gerumą tukstančiams vyrų ir moterų—leiskite įrodyti jo naudingumą jums. Vartokite kuponą tuoj, kad nepamirštute. Nuga-Tone yra pardavinejimas taipgi aptiekose tuo supratimu ir sutartimi, kad jis turi patenkinti jus, arba pinigai grąžinama. Žiurek sutartį ant kiekvieno paketuko.

20 DIENŲ BANDYMO KUPONAS

NATIONAL LABORATORY, Dept. Lith.506 1018 S. Wabash Ave., Chicago.

GERBIAMIEJI: Prisiųskite man išbanymui Nuga-Tone 30 dienų apmokant pašto išlaidas ir taje sąlyga, jei aš vartosiu jį 20 dienų ir jeigu jis pagelbės, tai užmokesiu jums $1.00; jeigu nepagelbės, tai likusią paketuko dalį aš sugrąžinsiu jums ir nieko nemokėsiu.

Vardas.....

Gatvė ir No. arba R. F. D.....

Miestas..... Valstija.....

SLA. 83 Kuopos

JAUNUOLIŲ MOKYKLA

VIENYBĖS SVETAINĖJE,
193 Grand Street, Brooklyn, N. Y.
Prasidėjo Penktadieny, Sausio 9 d.,
7:30 val. vakare.

—o—

Kiekvieno lietuvio yra šventa pareiga mokėti savo tėvų kalbą. Amerikoje gimę lietuviai ne visi turėjo progos tokiais laimingais buti. Delei susidėjusių šiame krašte aplinkybių, daugelis čia gimusių jaunuolių net nė su savo tėvais negali susikalbėti: vaikai nemoka lietuviškai, tėvai — angliškai. Nemokėdami savo tėvų kalbos jaunuoliai šalinasi nuo savų žmonių, jų veikimo, pagaliau net savo tėvų. 83 kuopa, atsižvelgdama į šią liudną lietuvių jaunuolių padėtį, rado reikalingu įsteigti jaunuolių mokyklą. Šioje mokykloje bus mokoma lietuvių kalbos, rašybos, gramatikos, meno (lengvų vaidinimų, dainavimo) ir tt. Todel kiekvienas tėvas privalėtų savo jaunuolius atsiųsti šion mokyklon, o čia jie bus tinkamai pamokinti. Mokestis visai žema, nes tik 15c. savaitėje.

—o—

Tėvai, Siųskit Savo Jaunuolius Šion Mokyklon!

Įstoti galima ir mokyklai prasidėjus, tai yra vėliau sausio 9 d. Bet pageidaujama juogreičiausia, nes bus galima tinkamai klesas sudaryti.

Mokyklos Komisija:

Pr. Bajoras,
Ig. Kavaliauskas,
St. Pauža.

TIKTAI SLA. Kuopoms

SLA. Ženkleliai-guzikėliai

VYRIŠKI SU ŠRUBELIAIS TRIJŲ RUŠIŲ:

Dideli Auksiniai, naujo stiliaus po	$1.50
Mažesni Auksiniai	.75
Paauksuoti	.50

MOTERIŠKI SU SPILKUTĖMIS TRIJŲ RŲŠIŲ:

Dideli auksiniai po $1.50, mažesni auksiniai — po $1.00 ir 75c.; paauksuoti—po 50 Duodant užsakymus mažiau kaip ant vieno dolerio, reikia prisiųsti 10c. per siuntimui registruoto laiško

SLA. kp. antspaudos-pečėtįs

Gumines Antspaudos su atramento paduškėle — po	$3.00
Geležines Pečėtįs, įspaudžiamos į popierą	$5.00

Persiuntimo lėšas apmoka pačios kuopos

SLA. kvitų ir orderių knygelės

Orderių knygelės išmokėjimams —po 50c.
Kvitų knygelės pinigų priėmimui—po 50c.

SLA. mokesčių-rekordų knygos

Liuosų lakštų systema su drutais audimo apdarais su raktu ir 50 lakštų parsiduoda tiktai už $2.00.

Siunčiant pinigus į Centrą reikia siųsti kartu su narių mėnesinėmis mokestimis pažymint ant mokesčių lakšto paliktos tuščios eilutės, už ką pinigai prisiunčiami

Kiekviena kuopa privalo pasirupinti ingyti viršui pabriežtus kuopoms butinai reikalingus daigtus.

MONEY ORDERIAI turi but išrašyti ant Lithuanian Alliance of America, o mokesčių mėnesinius raportus (blankas) ir pinigais siųsti sekančiu adresu:

LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA
307 W. 30-th Street
NEW YORK, N. Y.